

T.C.

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL SPOR KULÜPLERİNİN
YAPILANMASI, GELİŞİMİ VE GÜNCEL SORUNLARININ TESPİTİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Orkun KÖROĞLU

DANIŞMAN

YRD. DOÇ. DR. Melih Nuri SALMAN

AKSARAY, 2013

T.C.

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL SPOR KULÜPLERİNİN
YAPILANMASI, GELİŞİMİ VE GÜNCEL SORUNLARININ TESPİTİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Orkun KÖROĞLU

DANIŞMAN

YRD. DOÇ. DR. Melih Nuri SALMAN

AKSARAY, 2013

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın hazırladığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu doğrularım.

Tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Tarih

25/09/2013

Orkun KÖROĞLU

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KABUL ve ONAY BELGESİ

Enstitümüz 092202003 nolu öğrencisi Orkun KÖROĞLU'nun MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL SPOR KULÜPLERİNİN YAPILANMASI, GELİŞİMİ VE GÜNCEL SORUNLARININ TESPİTİ başlıklı lisansüstü tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR Anabilim Dalında **YÜKSEK LİSANS** tezi olarak **Oy Birliği/Oy Çokluğu** ile kabul edilmiştir.

Danışman	: Yrd. Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN	Aksaray Üniversitesi
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Emin SÜEL	Aksaray Üniversitesi
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Serkan İBİŞ	Niğde Üniversitesi
Üye	: Unvanı Adı Soyadı	Üniversitesi
Üye	: Unvanı Adı Soyadı	Üniversitesi

Tezin Savunulduğu Tarih : 09.10.2013

Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 30.01.2014 tarih ve 2014/06-18 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ural Alp MANÇO
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul spor kulüplerinin yapılanması, gelişimi ve güncel sorunların tespiti hedeflenmiştir. Bu amaca yönelik olarak ilk aşamada, Samsun ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenleri ile anket çalışması yapılmıştır. Sonraki aşamada ise yapılan anket çalışması, literatür araştırmasıyla desteklenmiştir.

Çalışmalarımın tüm aşamalarında yanımda bulunan, yapıcı eleştirileriyle beni yönlendiren Sayın Yrd. Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN'a, yüksek lisans öğrenimine başlamamda beni cesaretlendiren ve bana yol gösteren Sayın Yrd. Doç. Dr. Emin SÜEL ve Sayın Yrd. Doç. Dr. İbrahim ŞAHİN'e, bilgi ve birikimlerini paylaştığı için Samsun Gençlik Hizmetleri ve İl Spor Şube Müdürü Sayın Süleyman DEMİRTAŞ'a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca yoğun çalışma mesaisi içerisinde iken gerek ders zamanları yaptığım yolculuklarda, gerekse gece geç saatlere kadar tezime yönelik çalışırken bana hiçbir olumsuzluk yansıtmadan iki çocuğumuzun tüm yükünü üstüne alan ve her süreçte beni destekleyen sevgili eşim Pınar KÖROĞLU'na ve tezin birçok aşamasında yanımda olan sevgili A.Zuhal KÜÇÜKMUSTAFA'ya teşekkür ederim.

Orkun KÖROĞLU

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL SPOR KULÜPLERİNİN YAPILANMASI, GELİŞİMİ VE GÜNCEL SORUNLARININ TESPİTİ

Orkun KÖROĞLU

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul spor kulüplerinin mevcut yapılanması, gelişimi ve güncel sorunlarının tespiti, okul idarelerinin spora bakış açılarının belirlenmesi ve spor alt yapısı oluşturulurken karşılaşılan sorunların tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini, 2010-2011 yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde, Samsun ili sınırları içerisinde yer alan ve devlet okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada, beden eğitimi öğretmenlerine 60 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketten elde edilen bilgiler ışığında beden eğitimi öğretmenlerinin %87'sinin okul spor kulüplerinin yapılanması açısından; dernekler masasına bağlı olmasının doğru bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin %75'i dernekler masasının mevcut mevzuatının okul spor kulüplerinin kuruluşunda ve yapılanmasında sorun teşkil ettiği şeklinde görüş belirtmişlerdir. %73.3'ünün ise Türk sporunun alt yapısının sorunları olduğu konusunda hem fikir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin %72'sinin lig heyetlerinin yetki ve sorumlulukları açısından yeniden yapılandırılması fikrini desteklemişlerdir. Ayrıca örgün öğretimde spora ayrılan ders saatlerinin yetersiz olduğu fikri, öğretmenlerin %80'i tarafından kabul görülmüştür. Bu sonuçlara ek olarak; mevcut durumun eğitim sisteminin bireylerin bütün yönleriyle geliştirilmesine dayalı bir yaklaşımla düzenlenmesi gerektiği fikri, beden eğitimi öğretmenlerinin %80'i tarafından desteklenmiştir.

Anket sonucunda öğretmenlerin %95'inin ülkemizdeki sınav sisteminin, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynadığı konusunda fikir birliği içerisinde oldukları saptanmıştır.

2013, 50 Sayfa

Anahtar Kelimeler

1. Beden Eğitimi
2. Spor
3. Okul Spor Kulüpleri
4. Beden Eğitimi Öğretmenleri

Bilim Kodu:

ABSTRACT

Master of Science

ORGANIZATION, DEVELOPMENT AND CURRENT PROBLEMS OF SPORT
CLUBS OF SCHOOLS SUBORDINATE TO THE MINISTRY OF NATIONAL
EDUCATION

Orkun KÖROĞLU

Aksaray University

Graduate School of Institute of Social Sciences

Department of Physical Education Teaching

Supervisor: Assistant Prof. Dr. Melih Nuri SALMAN

This study aims to determine the existing organization, development and current problems of sport clubs of schools subordinate to the Ministry of National Education; to determine the views of school administration on sports and to find out the problems encountered while forming a sports substructure.

The population of the study consists of teachers of physical education working at primary and secondary schools in Samsun subordinate to the Ministry of National Education during 2011-2012. The teachers were given a questionnaire of 60 questions. In the light of the data obtained, it has been supported by 87% of the teachers that it is not right for the school sports clubs to be subordinate to the board of unions in terms of the organization of sport clubs.

75% of the teachers stated that the existing legislation of the board of unions caused some problems in the establishment and organization of school sports clubs and 73.3% of them agreed that substructure of Turkish sports had problems. 72% of the teachers supported a restructuring of league committees in terms of authorization and responsibilities. Moreover, 80% of the teachers were of the opinion that the number of classes allocated to sports in formal education was insufficient. 80% of the teachers supported the view that current situation should be reorganized with an approach based on the improvement of every aspect of the education system.

The results of the questionnaire showed that 95% of the teachers agreed about the fact that the testing system in our country prevented the parents from supporting their children about sports.

2013, 50 Pages

Keywords

1. Physical Education
2. Sports
3. School sports clubs
4. Physical Education teachers

Science Code:

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	i
Özet.....	ii
Abstract.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	vi
Kısaltmalar.....	vii
Tablolar.....	viii
BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	1
Giriş.....	1
Sporun Tanımı.....	1
Sporun 1982 Anayasasındaki Yeri.....	5
Dünya Ülkelerinde Sporun Yönetimi.....	6
Türkiye’de Sporu Yöneten Kurumlar.....	7
Okul Spor Kulüpleri.....	9
BÖLÜM II: YÖNTEM.....	14
BÖLÜM III: BULGULAR.....	16
BÖLÜM IV: SONUÇ VE TARTIŞMALAR.....	34
KAYNAKÇA.....	43
EK: ANKET FORMU.....	46
ÖZGEÇMİŞ.....	49

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MEM	Milli Eğitim Müdürlüğü
GSİM	Gençlik Spor İl Müdürlüğü
BESYO	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
IND	Milli Spor Enstitüsü
CEFD	Spor Araştırma Merkezi
CAAD	Kompleks Yardımcı Spor Faaliyetleri
DSB	Alman Spor Konfederasyonu
NOK	Milli Olimpiyat Komitesi
TİCİ	Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
LYS	Lisans Yerleştirme Sınavı

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 1. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	16
Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	16
Tablo 3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Çalışma Sürelerine Göre Dağılımı.....	17
Tablo 4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Çalıştığı Okul Düzeylerine Göre Dağılımı.....	17
Tablo 5. Beden Eğitimi Öğretmelerinin Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımı.....	18
Tablo 6. Anket Formunun Genel Değerlendirmesine Göre Değerler.....	19

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

GİRİŞ

1.1. Sporun Tanımı:

Spor; teorik ve pratik anlamı itibari ile hayata ilişkin temel davranış disiplini.

Spor sadece basit bir yarış değildir. İnsanın nefes alış verişini bile kontrol altında tutmayı temel disiplin olarak gerekli kılan sporu, kendi diyalektiği içinde ele almazsanız sonucu “bahis” konusu olan bir “yarış” kavramına dönüştürsünüz. Eğer sporu salt yarış olarak kabul ederseniz, insanın aklını ve ruhunu devre dışı bırakmış olursunuz. Sporda kazanmak ve kaybetmek yoktur. Sporun yarıştan ayrılan temel felsefesi yarış, kazanmak ya da kaybetmek gibi sevinci de üzüntüyü de şiddete dönüştürebilen keskin ve fevri sonuçları olduğudur. Sporcu yarışmayı, paylaşmayı bilen; ne pahasına olursa olsun kazanma iddiası olmayan bir eğitim sisteminin ürünüdür.

Spor evrensel kültürün ortak parçasıdır. Yeryüzünde dili, ırkı, dini farklı insanları birleştiren en önemli paydadır. Dünya barışına katkı sağlayan en önemli faktörlerden sayabileceğimiz spor, fiziksel faydalarının yanı sıra insanların ruhsal sağlığını da olumlu yönde etkilemek, sosyal ve moral kazançlar sağlamaktadır. Spor bireyler üzerinde sağladığı karakter değerlerini adil olma, bağımsız düşünebilme, çalışkanlık, dayanışma duygusunun gelişimi, güvenilir olmak, cömertlik, sabretmeyi öğrenme, samimiyet duygusunun gelişimi, başkalarına karşı güven, doğruluk, dürüstlük; estetik duyarlılık kazanma, hoşgörü misafirperverlik aynı zamanda bedensel gelişimi açısından bireylerin sağlıklı olmaya önem vermesini sağlama; saygı, sevgi, sorumluluk ve temizlik becerilerini geliştirme ve son olarak vatanseverlik, yardımseverlik ve paylaşımcı olmaya yönelimlerini arttıran faydalar sağlar. (Melik, 2011)

Görüldüğü gibi sporun belirli sözcükle kalıplaşmış klâsik bir tanımı yoktur. “Spor” olgusunun nasıl tanımlandığını öğrenmek için sözlükler araştırıldığında,

bunun OF: desport, ME. disport sözcüklerinin kısaltması olduğunu “oyun, oyalanma, işten uzaklaşma” anlamına geldiği bilinmektedir.¹

Ayrıca spor sözcüğünün dilbilgisi olarak irdelendiğinde, on yedinci yüzyıldan sonra günümüze gelinceye kadar "SPORT" biçimine dönüştüğü pek çok araştırmacı ve dil bilimci tarafından savunulmaktadır. Türkçemizde uluslararası dil etkileşiminden etkilenerek “sport” kelimesi, okunuşu gibi “spor” olarak kullanılmaya başlanmıştır.(Çankaya, 2001)

Sporun tarihsel gelişimini irdelediğimizde ise; insanlık tarihinden bugüne değin insan kavramının sürekli çalışma ihtiyacı duyduğu savaşlar ya da barışlar için çalışmak zorunda kaldığı daha önemlisi yaşamak için çalışmak zorunda olduğu tarihsel bir gerçekliktir. Bireyler yüzyıllardır kendi ihtiyaçlarını karşılarken tüm bunları ihtiyaç olarak değil kendi bedensel ihtiyaçlarını karşılamak için zaman içinde spor kavramına dönüşen eylemlerde de bulunmuşlardır. Sözcüğünün bugünkü tanımına göre tarihte spor ne zaman başladığına kısaca açıklamaya çalıştığımızda; sporun ne zaman başladığının belirlenmesi hemen hemen olanaksız olduğu karşımıza çıkmaktadır. Bazı araştırmacılar sporun ne zaman başladığı sorusuna; “spor insanlığın yeryüzüne yayılması ile başlamıştır.” derken, bazıları ise sporu; “İnsanların ilk çağlarda ana babalarından, daha sonra içinde yaşadıkları kavim ve kabilelerden taklit etmek suretiyle öğrenmişler.”(Melik, 2011) şeklinde yanıt vermektedir. Bu varsayımların dışından ilk kez on sekizinci yüzyıl Alman düşünürü Friedrich Von Schiller’ in ele aldığı ve insan güdülerini arasında saydığı “oyun”, Herbert Spencer’ın çığır açan “Psikoloji İlkeleri” adlı yapıtında temel gereksinimleri artan ölçüde karşılaşılan insanların fazla enerjilerini tüketebilecekleri alan ve araçların arayışına girişimlerinin evrensel ürünü sayılmış, Lorenz’in kurduğu oyun-oynaşma özdeşliği güdümsel görülmüş, davranış bilimcilerin ana ilgi alanlarından biri olarak belirirken Marcuse gibi siyasal düşünörlere de konu olmuştur. (Fişek, 1998)

İnsanın doğadaki ilk hareketini spor olarak kabul edersek bu konudaki görüşlerin birbirleriyle çatıştığını görürüz. Spor vücudu çalıştırmak suretiyle elde edilen güçle bazı işleri yapmak demektir, anlamında kullandığımızda; ilk çağlardan bugüne değin yaptığımız her türlü çalışmanın spor olduğunun kabullenilmesi gerekirdi. Tüm bunlara rağmen modern eğitim anlayışına göre ise spor temel olarak

¹Webster’s Third New International Dictionary, G: C. Merriam, Mass, 1965.

en önemli kitle eğitim aracıdır. Spor daha önce de bahsettiğimiz üzere bireylerin bedenini fiziki yönüyle geliştirdiği ölçüde karakter anlamında da davranış yapısını olumlu etkileyen yeni bir bilim dalıdır. Başka bir deyişle; "spor tek başına veya toplu olarak yapılan, kendine özgü kuralları olan genelinde bir yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yetilerin gelişimini sağlayan eğitici ve eğlendirici uğraştır."(Kılıçgil, 1985) olarak tanımlanabilir.

Spor eğitimi, insanın genel eğitiminde büyük öneme sahiptir. Bu fırsatların yeterince değerlendirilebilmesi büyük ölçüde kaliteli spor eğitimcisi yetiştirmeye dayalıdır. Kaliteli spor eğitimcisi yetiştirmek ise; yeterli alan, araç ve gereç, yeterli spor eğitimcisi yetiştirebilecek akademik ve uygulamacı personel, çağdaş ve gereksinmeye uygun programlarla donanımlı kurumlarla gerçekleşebilir. Yükseköğretim spor eğitimcilerini iki ana bölümde toplamak mümkündür. Birinci bölümü beden eğitimi öğretmenleri; ikinci bölümü ise, spor antrenörleri oluşturmaktadır.

Gelişen dünya ekonomisinde sporun önemli bir yer edindiği gerçeğinden hareketle, Türkiye’de spor ile ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte, özel sektör ve sivil toplum örgütleri, artık spor sektörünün sunmuş olduğu fırsatları göz ardı etmeden, planlanan yatırımları, önce okullardan başlayarak bölgesel kalkınma alanlarında sporun bu özelliğinden yararlanarak değerlendirmelidirler. Sporun sosyal kalkınmaya etki edebilmesi, bu yolla verimli neticelere gidebilmesi, o toplumun meydana getiren fert, aile ya da grupların eğitim, kültür, spor alt yapısı ve bunlardan faydalanma ölçüsüne bağlıdır. Ülkelerin sosyo-ekonomik yapısının gerekleri doğrultusunda ve gelişmişlik seviyesine uygun olarak kaynakların el verdiği oranda, sporun geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını mümkün kılacak özelliğe sahiptir. Sporun, sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınmanın ana unsuru olan insan gücünün sağlıklı bir şekilde geliştirilip güçlendirilmesi için etkili bir araç olarak kullanılması gerekir. Bu bağlamda okul spor kulüplerinin rolü büyük ve önemlidir. Genç neslin okul ve ev dışında kalan zamanlarını pozitif ve durağan faaliyetlerden ziyade daha çok aktivasyonun olduğu sektörlere yönlendirmek başlıca amaç olmalıdır. En basitinden bu boş zamanlarda internet kafeler ve daha çok masada oturularak zaman geçirilen mekânların sayısı ve kullanımı maalesef talebe göre değerlendirilerek gün geçtikçe artmıştır. Buna rağmen özellikle medyanın konuyu artan bir oranla gündeme

taşıması ve gündemde tutması spor yapan çocuk sayısında artış olmasında olumlu bir katkı sağlamıştır.

Sporun ekonomik etkilerini özellikle iki açıdan değerlendirmek doğru olacaktır: İlki endüstrinin gelişmesi ve büyümesiyle üretilen mal ve hizmet sayısının artması ve ikinci olarak üretimdeki artışa bağlı olarak makro politika hedeflerinden biri olan ve istihdamda artışı sağlamak olan hedefin artan üretime bağlı olarak yükselmesidir. Ancak spor endüstrisindeki gelişmenin bu durumu oluşturabilmesi için spor endüstrisinin mevcut bölgeye yeni kaynaklar getirmesi gerekmektedir. Herhangi bir yerde kurulacak olan herhangi bir tesis o bölgeye ya da yöreye nihai amacından önce önemli ardıl etkiler oluşturacak şekilde bir durum yaratmaktadır. Örneğin; öncelikli olarak o bölgede bir istihdam yaratacak olması ve harcama akımı meydana getirmesi dolaylı olarak ekonomik etkiler olarak ifade edilmektedir. Spor endüstrisine konu olan faaliyetlerin kısa dönemli etkileri direkt, dolaylı ve teşvik etkisi olarak sınıflanabilir. Örneğin; spor karşılaşmasını izlemeye farklı şehirlerden gelen bireylerin harcama akımlarını faaliyetin olduğu bölgede gerçekleştirmeleri direkt etki olarak ifade edilebilmektedir. Dolaylı etki ise o bölgenin içinde bulunduğu diğer endüstri sektörlerinin o aktiviteye bağlı harcamaları kanalıyla istihdam, kazanç ve üretim miktarlarını değiştirmeleri şeklinde ifade edilebilmektedir.(Mahony, 2001).

Spor ve serbest zaman değerlendirme imkânlarının hızlı bir şekilde artması kuşkusuz bu konudaki talepte benzer bir artıştan kaynaklanmaktadır. Talepteki artışlar birçok faktöre bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Teknolojinin her geçen gün artması ve bireylerin çalışma zamanlarının yıllar içerisinde gittikçe azaltılması gibi faktörler spor ya da serbest zaman için kullanılabilir sürenin artmasını sağlamıştır. Bunun doğal sonucu olarak da bireylerin spora yönelik serbest zamanları artmış ve bu durum spor endüstrisinin gelişimini hızlandıran bir yapı oluşturmuştur.(Erken, Çağlar, 2003).

Spor endüstrisinin yapısı diğer endüstri alanlarına göre farklılık göstermektedir. Bu anlamda bir karşılaştırma yapıldığında özellikle talebi oluşturacak kitlenin yaş, cinsiyet, mesleki durum, gelir yapısı, kültür ve yaşanan çevre kriterleri, ırk, yaşanan bölgenin büyüklüğü, çalışma saatleri, serbest zaman gibi kriterler oldukça belirleyicidir.(Uslu, 2004).

Günümüzde spor, kişisel ve toplumsal sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikleriyle önemli bir hizmet sektörü olarak kabul görmektedir. Ayrıca,

günümüzün kitle iletişim araçları ve özellikle medyanın etkisiyle karlı bir reklam ve tanıtım aracı haline gelen spor, bir taraftan geniş kitlelerin yoğun ilgisini çeken bir gösteri ve eğlence faaliyeti olarak tüketim sektörüne dönüşürken; diğer taraftan müteşebbisler için önemli miktarlarda finans hareketlerinin yaşandığı cazip bir ekonomik faaliyet alanı haline gelmiştir. Bugün spor ve ekonomi birbirini tamamlayan hatta birbirinin vazgeçilmez ögesi durumundadır. Bugün sporcular eski meslektaşlarının defne tacı ve erkeklik erdemlerinin aksine ekonomik, sosyal ve saygınlık yönünden sağladığı avantajlar için yarışmaktadırlar.(Biçer, 1994). Sporun önemli unsuru olan sporcu, her şeyden önce kendini ifade edebilmelidir. Bu ifade kulüpte “sporcu” iken okulda “sporcu öğrenci” olmalıdır. Bu kimlik okul, aile, sporcu ve kulübün ortak anlayışı ile ortaya çıkacaktır.

1.2. Sporun 1982 Anayasası’ndaki Yeri:

Anayasal anlamda sporun tanımına ve sporun anayasamızdaki yerini irdelediğimizde; gençliğin korunması ve sporun geliştirilmesi başlığı altında anayasamızdaki maddelerde sporun ve sporcunun önemini açıkça belirtmiş ayrıca gelişimi için temel önlemleri açıkça göz önüne koymuştur. Maddeler irdelendiği takdirde; “devlet, istiklâl ve cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müspet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Anayasa ve devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.”² şeklinde iken tamamlayıcı madde niteliğindeki diğer bir uygulama ise şu şekildedir: “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur.”³

1.3. Dünya Ülkelerinde Sporun Yönetimi:

² <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm>, T.C. 1982 Anayasası, Madde 58.

³ <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm>, T.C. 1982 Anayasası, Madde 59.

Türk sporunu ve spor kulüplerinin yapısını irdelemeden önce dünyanın spora bakış açısını ve spor politikalarına değinmek gerekmektedir. Bu nedenle 21'inci yüzyılda ülkemizin spor yapılanmasındaki eksiklerini kıyaslamamız faydalı olacaktır.

“Avrupa’da spor eğitimiyle ilgili ilk konferans 1975 yılında UNESCO tarafından yapılmıştır. Bu konferansları Batı Almanya’da ve Paris’te düzenlenen önemli konferanslar takip etmiştir. Uluslararası bu konferansların ortak hedefi; sporun nasıl yapılması gerektiği, spor eğitiminin kurallar koyularak düzenlenmesidir.” (Green ve Hardman, 2011)

Danimarka; ülkede Kültürel İşler Bakanlığı genel olarak spor politikalarıyla ilgilenir. Finansal kaynaklarla yerel yetkililer ilgilenmektedir. Ayrıca ülkede gönüllü spor faaliyetlerinin neredeyse tamamı; Danimarka Spor Konfederasyonu, Danimarka Jimnastik ve Spor birlikleri ve Danimarka Spor Federasyonu Şirketi tarafından karşılanır. Okullarda beden eğitiminden ve spor faaliyetlerinden Türkiye’dekine benzer olarak Eğitim Bakanlığı sorumludur. (Ziyagil, 2011)

Portekiz; ülkede spora önem oldukça fazladır. Portekiz de spor birliklerinin hareketinin ötesinde son yüzyılın sonlarına gidildiğinde eski bir geleneğe sahiptir. Hükümet başbakanlığa bağlı devlet sekretaryası ile spor organizasyonlarıyla ilgilidir ve kamu yönetim sektöründen 3 kurumun desteğini alır. Bu birlikler; The Instituto Nacional do Desporto (IND), The Centro de Estudos e Forma&horbar O Desportiva (CEFD) ve The Complexo de Apoio às Actividades Desportivas (CAAD)’dır. Ayrıca Yerel yetkili kurumlarda sporun yönetiminde söz sahibidir. Siyasal olarak atanan kişi sportif konularda yasal profesyonel sporun ve Spor Konseyinin temsil hakkına sahiptir. Yetkililer spor kulüpleri için finansal yardım ve sıklıkla sportif etkinlikler içinde organizasyonla ilgili destek sağlar. Ayrıca ülkede spor vakıfları da mevcuttur. Kamu yararına ilk özel vakıf 1995 kurulmuştur. Kuruculardan biride INDESP, yani olimpiyat komitesi, spor konfederasyonu ve Portekiz Radyo Televizyon kuruluyla birlikte devletti. Bu vakfın amacı özellikle önemli yarışma alanlarında sporu teşvik etmek ve geliştirmektir. Ülkede temel olarak okullardaki spor eğitimi hakkında; Eğitim Bakanlığınca yürütülmekte oldukları bilinir ve okul sporlarının koordinasyonu okul yönetim kurullarınca sağlanır. Okul sporları programını yürüten ve yarışmaları organize eden 5 bölge müdürlüğü vardır. (Ziyagil, 2011)

Fransa'da devlet, spor politikalarının yürütülmesinden sorumludur. Fransa'da sporun kalkınması ve gelişimi için devletin ulusal ve bölgesel örgütlenmesi; Sağlık, Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimde hükümet organları, 5 Milli Okul ve Enstitüler oluşturmaktadır (Gök ve Sunay, 2010). Fransa'da sporun devlet tarafından bir kamu hizmeti olarak kabul edilmiş olması, kamu yetkililerinin spor politikalarının belirlenmesinde yer almalarına olanak vermektedir. Spor sistemi ile devlet sisteminin birbiriyle ilişkili olmasına rağmen, devlet sistemi, sporun özerkliğini bozmaksızın spor sistemine nüfuz etmektedir.⁴ Yunanistan; ülkede spor faaliyetlerinin hükümetçe yürütülen kısmını; spor politikalarının düzenlenmesi için Spor Genel Sekreterliği, Milli Eğitim ve Din Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Halk Düzeni Bakanlığıyla işbirliği yaparak yönetirler. Hükümet dışı faaliyetler ise Milli Olimpiyat Komitesi karar verici tek hukuki kurumu tarafından yönetilir. Bütçesi Spor Genel Sekreterliği tarafından onaylanmaktadır. Okullardaki eğitim ise Türkiye'deki spor faaliyetlerinden farklı olarak; Milli Eğitim ve Din Bakanlığı, eğitimin tüm seviyelerinde beden eğitiminin organizasyonundan, okullarda spor alanlarının yapılmasından olduğu kadar sportif çalışmaların içeriğinin belirlenmesinden de sorumludur.(Ziyagil, 2011)

1.4. Türkiye'de Sporu Yöneten Kurumlar:

Sporun gelişimi açısından ülkemizdeki kurumların başında Milli Eğitim Bakanlığı gelmektedir. Bakanlığın kısa tarihini irdelediğimizde; eğitim ve öğretimin belli bir yerden ve devlet hizmeti olarak yürütülmesi gereği düşüncesi ilk kez II. Sultan Mahmut döneminde ortaya atıldı. Maarif-i Umumiye Nezareti 17 Mart 1857'de kuruldu. Daha sonra Maarif-i Umumiye Nizamnamesi yayımlandı ve bir kurul niteliğindeki Meclis-i Kebir-i Maarif oluşturuldu. Müslüman olmayanların ve yabancıların eğitimiyle ilgili yönetmelikler 1892 yılında çıkarıldı. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanından sonra, Maarif-i Umumiye Nezareti'nde önemli düzenleme ve düzeltmeler görüşüldü. Tedrisat-ı İptidaiye (İlköğretim), Tedrisat-ı Taliye (Ortaöğretim), Mekâtib-i Hususiye (Özel Okullar)daiireleri kuruldu. Osmanlı

⁴ Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı (2003). Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf Olan Ülkelerde Sporun Yasal Olarak Kurumsallaşmasına İlişkin Araştırma Raporu.

Devleti'nin Maarif Nezareti İstanbul'da çalışırken 2 Mayıs 1920'de TBMM hükûmeti kurulunca Ankara'da da Maarif Vekaleti oluşturuldu.

Kurtuluş Savaşı yıllarında iki eğitim bakanlığı vardı. Ankara'da TBMM Hükümetinin Maarif Vekaleti, İstanbul'da Osmanlı Hükümetinin Maarif Vekaleti, 23 Nisan 1920'de TBMM açıldıktan sonra Hükümetin 2 Mayıs 1920 tarih ve 3 sayılı yasası ile İcra Vekilleri Heyetinin (Bakanlar Kurulu) on bir vekaletinden biri olarak "Maarif Vekaleti" örgütlenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı; 1923'ten 27 Aralık 1935 tarihine kadar "Maarif Vekaleti", 28 Aralık 1935'den 21 Eylül 1941 tarihine kadar "Kültür Bakanlığı", 22 Eylül 1941'den 9 Ekim 1946 tarihine kadar "Maarif Vekilliği", 10 Ekim 1946'dan sonra "Millî Eğitim Bakanlığı", 1950'den sonra "Maarif Vekaleti", 27 Mayıs 1960 tarihinden sonra "Millî Eğitim Bakanlığı" adıyla çalışmalarını sürdürmüştür. 1983 yılında, eğitim hizmetlerinin gençlik ve spor hizmetleriyle bir bütün olarak ele alınmasıyla "Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir. Ancak 2 Mart 1989'da 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile gençlik ve spor hizmetleri, millî eğitim hizmetlerinden çıkarılmış, 3797 sayılı ve 4359 sayılı yasalar ile bugünkü şeklini ve "Millî Eğitim Bakanlığı" adını almıştır.⁵

Diğer kurumlar Milli Eğitim Bakanlığının alt birimleri olan Milli Eğitim Müdürlükleri ve Gençlik ve Spor İl müdürlükleri oluşturmaktadır.

Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri, Devlet Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren, katma bütçeli ve tüzel kişiliği olan bir kuruluştur. Bu kuruluşun temeli, 14 Temmuz 1922'de 16 kulübün birleşerek, sporu disipline etmek amacıyla "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı"nı (TİCİ) kurmalarıyla atılmıştır. Devletin spor yönetimine ağırlığını koyması, spor konseyinin önerisi üzerine, 1936 yılında Türk Spor Kurumu'nun kurulmasıyla başladı ve bunu, 29 Haziran 1938 tarihinde 3530 sayılı yasayla Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün kurulması izledi. Bundan sonra Türk sporu, 3530 sayılı bu yasanın verdiği yetkiler doğrultusunda, Başbakanlığa bağlı bir "Devlet Kuruluşu" statüsüne kavuşmuştur. 1942'de 4235 sayılı yasayla kuruluş yasası değiştirildi ve Milli Eğitim Bakanlığı'na 1960 yılında da tekrar Başbakanlığa bağlandı. Spor işlerinin ilk kez bakanlık düzeyinde ele alınması 1969'da kurulan 2. Demirel Hükümeti'nde (3 Kasım 1969) Gençlik ve Spor

⁵ <http://www.personelmeb.net/>, MEB'in Tarihçesi.

Bakanlığı'nın kurulmasıyla gerçekleşti. 6 Şubat 1970 tarih, 3/707 sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkeresiyle adı geçen bakanlık kapsamına alındı. Böylece Türk sporunda yeni bir sayfa açıldı. 7 Kasım 1982 tarihli yeni Anayasa'da ise ilk spora yer verildi. Böylece ülkemizde ilk kez spor ve sporcu Anayasa'nın teminatı altına alındı. 1989 yılında Başbakanlık Devlet Bakanlığı'na bağlanması nedeniyle adı "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü" oldu. Bu kurumların tarihçesini irdelediğimizde kurumların kendi içlerinde eğitime verdikleri önemin yanı sıra sporun önemi dikkat çekmektedir. ⁶ Bugün ise söz konusu kurum, "14.3.1991 tarih ve 3703 sayılı kanunun 7. maddesi"⁷ ile kanunlaşmış olup Gençlik ve Spor Bakanlığı adı altında faaliyet göstermektedir.

1.5. Okul Spor Kulüpleri:

Türkiye'de okul spor kollarının, spor kulüplerine dönüştürülmesindeki temel etkenler Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde belirtildiği üzere; "spor kulüplerinin ve takımların başarısı; varlıklarını ve başarılarını sürdürebilmek ve geliştirebilmek için faaliyet gösterdiği tüm alanlarda karşı karşıya kalabilecekleri risklerin üstesinden gelebilmesiyle doğru orantılı olacaktır. Risklerin yönetilmesiyle sorumluluk alanları ve bu alanlara bağlı risklerin belirlenmiş olacak ve sportif faaliyetlerin yapıldığı çevre ve koşullar açık ve net olarak ortaya konmuş olunacaktır. Spor kulüpleri tek bir branşta faaliyet gösterebildikleri gibi birden fazla branşta da faaliyet gösterebilmektedirler. Spor yönetiminde kullanılan kaynak ve olanaklar teknik ve yönetsel olarak göz önünde bulundurulabilir. Başarıya giden yollardan biri spor kulübünü iyi yönetmek diğeri ise takımın iyi yönetilmesidir. Spor takımlarının yönetimine idari ve teknik açıdan bakmak gerekir. Yönetim kurulu mevcut durum ve gelecekle ilgili planları yaparken aynı zamanda kulübün parasal, idari konularıyla ilgilenir. Takım yönetimi ise takımın saha içi faaliyetlerini organize eden, sporcular arasında iş birliği sağlanarak takımın hedeflerine ulaşmasını sağlayan ve kenar yönetiminden sorumlu merci teknik kadrodur." şeklinde özetlenebilir. Bu bağlamda Türkiye'de spor kulüplerine geçişinin nedenlerini Okul Spor Kulüpleri Yönetmeliğini irdelenerek elde edilebilir. İlk olarak "1.4.1991 tarih ve 20832 sayılı

⁶ <http://www.gsgm.gov.tr/Sayfalar/tarihce.aspx>, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tarihçesi.

⁷ <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.3289&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch>, Mevzuat Bilgi Sistemi.

Resmi Gazetede”⁸ yayınlan spor kulüplerine dair alınan yönetsel ve yapısal kararlar alınmıştır.

Okul Spor Kulüplerinin Kuruluş ve Organları başlığı altındaki alt bende yer alan Okul Spor kulüplerinin Kuruluşu bendi madde 5 ve madde 6 değişiklikleri itibariyle okul spor kulüpleri şu şekilde tanımlanmaktadır; “Örgün eğitim kurumlarında, okul içi ve okullar arası beden eğitimi ve spor faaliyetlerini yürütmek üzere, 13/1/2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine göre bir spor kulübü kurulur, spor kulübü o okulun adı ile anılır, faaliyetlerini bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütür.”⁹ “Spor kulübünün forması, okulun spor kulübünün kuruluşunda, genel kurulun teklifi ve okul müdürünün onayı ile seçilen renkleri taşır. Aynı il, ilçe ve belde içindeki okul spor kulüpleri farklı renkleri seçerler. Bu konuda çıkabilecek anlaşmazlıklar, il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince, kuruluş tarihi eski olan okullara öncelik ve seçim hakkı tanınarak çözümlenir.”¹⁰

Yönetsel bakımdan okul spor kulüplerinin yapısı, yönetmeliğin yedinci ve sekizinci maddeleriyle karar verilmiş olup; “Spor kulüplerinin organları genel kurul ve yönetim kuruludan”¹¹ oluştuğu ve diğer bir uygulama kararı ise genel kurulun; okul müdürü, beden eğitimi derslerini yürüten öğretmenler, sınıflardan seçilen birer spor kulübü temsilcisinde oluştuğu belirtilmiştir.¹²

Ayrıca yönetim kurulunun görevleri başkan odağında maddeler özetlenerek irdelendiğinde, sınıflar arası yarışmaları programa bağlamak ve uygulanmasını sağlamak, her yıl, yıllık faaliyet programları ile Millî Eğitim Müdürlüğünce (lig heyetince) gönderilen program ve emirlere göre okul çalışma programlarını yapmak, okullar arası yarışmalarda okulun katılacağı spor branşı ve kategorileri tespit etmek, okul müdürünün onayına sunmak ve ilgililere duyurmak ve onaylanan yıllık çalışma programlarının bir örneğini okulun öğretime başladığı tarihi takip eden bir ay içinde

⁸ <http://www.esmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmiazete.gov.tr/arsiv/20832.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20832.pdf>, Resmi Gazete.

⁹ <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp>, Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği, Madde 5.

¹⁰ <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp>, Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği, Madde 6.

¹¹ <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp>, Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği, Madde 7.

¹² <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp>, Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği, Madde 8.

Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilmesini sağlamak olarak değinilebilir. Bu görevlerin dışında; okullar arası spor faaliyetlerinin istenilen biçimde düzenlenmesine katkıda bulunmak, halk oyunları, eğlenceli oyunlar, müzikli ve müziksiz jimnastik ve spor gösterileri ile gelir getirici diğer faaliyetleri düzenler, yapılacak harcamalar için karar vermek ve özel spor yarışmaları, inceleme gezileri ve spor gelişim kampları düzenlemektir.¹³

Ayrıca okul spor kulüplerini kısaca özetlemek gerekirse; okullardan özerk yapılara sahip olduklarını ancak dernekler masasına bağlı olarak faaliyetlerini yürüttüklerini ve Türk sporunun alt yapısını sağlam tutabilmek adına kuruldukları söylenebilir.

Son yıllarda yapılan ortak çalışmada Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı ortak akıl toplantısı sonuç bildirisinde yayınlanan sonuç bildirisinde ortak noktanın 'çocuklarımızın, gençlerimizin iyi bir eğitim ve spor kültürü almasıdır' sonucuna yer almıştır. Bildiride ayrıca 'çocuklarımızın hem okuyan hem de iyi spor yapan bireyler olması için hep birlikte yürümek adına attığımız adımların ilki olan bu çalışmanın ruhunun ve mantığının bundan sonra atılacak adımlarda da korunması önemli' ifadelerine yer verilmiştir. Başka bir madde de ise; spor faaliyetlerinin önemli bir kısmı okul çağındaki gençlerle yürütülmektedir. Bu yüzden bu faaliyetlere öğrencilerin katılması oldukça önemlidir. Ayrıca spor kültürünün çocuk çağlarda oluştuğu, sportif eğilimlerin küçük yaşlarda belirginleştiği düşünülürse, MEB'e bağlı okullardaki öğrencilerin sportif faaliyetlere aktif katılımının sağlanması sporun yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi açısından bir zorunluluktur. Her iki kurum da öğrencilerin yüksek oranda sportif faaliyetlere katılmasına yönelik özverili çalışmalarını sürdürmelidirler. Bunun yanında yeterli katılım henüz sağlanamamıştır. Öğrencilerin sportif faaliyetlere olan ilgisinin arttırabilmesi için etkin teşviklerin sağlanması gerekmektedir." sonucuna yer verilmiştir.

Ayrıca Okul Spor Kulüplerinin Yaygınlaştırılması başlığı altında alınan kararlar kulüplerin gelişimine dair önem arz eder. Maddeler irdelendiğinde;

¹³ <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp>, Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği, Madde 12.

“Okul spor kulüplerinin yaygınlık kazanması, sporun aktif ve etkin bir şekilde yürütülmesini ve okullarda yürütülen sportif faaliyetlerin daha anlamlı bir şekilde ihtisaslaşmasını sağlayacaktır.”

“Okul spor kulüplerinin kurulması ve faaliyetlerini anlamlı bir şekilde sürdürebilmesi için önemli bir finansal desteğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu desteğin sağlanabilmesi için GSGM’nin üzerine önemli bir görev düşmektedir. Malzeme ve teknik personel desteğinin branşlara göre geniş bir şekilde yapılması okul spor kulüplerinin yaygınlaşması ve talep görmesini de sağlayacaktır.”

“Okul spor kulüplerinin yaygınlaşabilmesi için, okullar arası müsabakaların okul spor kulüpleri aracılığıyla yapılması önemli görünmektedir. Okullar arası spor müsabakalarının okul spor kulüplerinin katılımı ile yapılması, sportif faaliyetlerde okulların branşlaşmasını ve daha aktif bir şekilde katılmasını da kolaylaştıracaktır.”

“Beden eğitimi öğretmenlerinin ders yükünün ağır olması ve hepsinin antrenörlük belgesine sahip olmaması okul spor kulüplerinde görev almalarını da zorlaştırmaktadır. Daha çağdaş bir yönetim anlayışının yerleştirilebilmesi için de okul spor kulüplerinde “coach”luk (koçluk) sisteminin geliştirilmesi yararlı olacaktır. Bu sistemin yaygınlaştırılmasında GSGM’nin üzerine önemli görevler düşmektedir.”

“Okul spor kulüpleri arasında transferlerin kolaylaştırılması, kulüplerin yaygınlaşmasını ve etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır. Okul spor kulübünde lisanslanmış bir öğrencinin lisansı uzun bir süre devam etmektedir. Bunun önlenmesi için bunu düzenleyen mevzuatın gevşetilmesi veya transferlerin kolaylaştırılması yararlı olacaktır.”

“Lisanslarda yaşanan çok başlılığın bitirilmesi, Türkiye’nin sporcu stokunun belirlenmesi ve planlanması için yararlı olacaktır. Yapılan toplantılarda okul spor kulüplerinin lisanslarının GSGM tarafından verilmesinin bu türden birçok başlılığı ortadan kaldırılabileceği algısı yaygındır.”

“Okul spor kulüplerinden federasyonlarca alınan katkı paylarının kaldırılması, bu kulüplerin gelişmesi ve yaygınlaşabilmesi için önemli bir teşvik olacaktır. Bunun yanında okul spor kulüpleri için ödül yönetmeliğinin çıkartılması başarının teşvik edilmesi ve faaliyetlere katılmanın bir unsuru olarak ele alınmaktadır.” spor kulüplerinin gereken öneme ulaşması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Spor kulüplerine dair alınan kararların yanı sıra öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımının sağlanmasına dair alınan kararlar da gençlerin spora katılımı konusunda önem arz etmektedir. Bunlar;

“Öğrencilerin genelde sportif faaliyetlere, özelde ise GSGM faaliyetlerine katılımı konusunda yaşanan en büyük engel öğrencilerin yaşadığı “gelecek kaygısı”dır. Öğrencilerin geleceğini şekillendirirken geçmeleri gereken sınavların yoğunluğu ve rekabeti spora yönelmelerini engellemektedir. Öğrenci velileri, sporun belirli branşlarında yetenekli olsalar dahi çocuklarını sporla uğraşmaktan men edebilmektedirler. Öğrencilerin sınav yükünün azaltılması gerekliliği çalıştayda altı çizilen bir diğer konu olmuştur.”

“Öğrencilerin sınav yükünün azaltılması açıktır ki; geniş kapsamlı bir düzenlemeyi ve uzun dönemli bir planlamayı gerektirmektedir. Bu süre zarfında, yetenekli ve başarılı sporcu öğrencilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi için, LYS gibi sınavlarda (özel olarak belirlenecek taban puanı geçmek kaydı ile) ek puan verilmesinin ve üniversiteye girişlerde ek kontenjan hakkı tanınmasının yararlı olacağı kararlaştırılmıştır.”

“Öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımını engelleyen bir diğer unsur izinler konusunda yaşanmaktadır. Öğrencilerin okullarından izin alma prosedürünün uzun bir bürokratik işlemler bütününden oluşması, izin yazılarının gecikmesine neden olmaktadır.”

“Öğrencilerin sportif faaliyetlere katılmasını engelleyen bir diğer unsur da bu faaliyetler sırasında öğrencinin eğitim-öğretim eksikliği yaşaması ve başarısızlık korkusudur. Kampların uzun olması, öğrencinin dönemsel eğitim faaliyetlerinden geri kalmasına neden olmaktadır. Öğrencinin eğitim eksikliğinin telafisi konusunda MEB’in belirli esneklikler sağlaması katılım konusunda yaşanan sıkıntıları oldukça hafifletecektir. Başarılı ve yetenekli sporcuların daha esnek bir programla eğitim eksikliklerinin giderilmesinin sağlanması sporun tabana yayılmasında önemli görünmektedir.”

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve kullanılan istatistiksel teknikler üzerinde durulmuştur.

Bu çalışmanın evrenini Samsun ilindeki okul spor kulüplerinde görev almakta olan beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmaya bu öğretmenlerin tamamı dahil edilmiştir. Araştırmaya 22'si kadın, 38'i erkek olmak üzere 60 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır.

Araştırma verilerinin elde edilebilmesi için, toplam 60 sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir. Bu anketin gelişimi sırasında iki okul spor kulübünde görev yapmakta olan uzman beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur. Geliştirilen bu anket formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış olup Cronbach Alfa Katsayısı 0,89 olarak bulunmuştur. Yani ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir. Anketin güvenilirliği testi uygulanırken ön teste yer alan 42, 44 ve 48 numaralı likert tipi sorular güvenilirliğe dair yapılan önceki testlerde, güvenilirlik düzeyini düşürdüklerinden ötürü çıkarılmışlardır. Sonuç olarak 60 sorudan oluşan bir anket elde edilmiştir. Anket formu 5'li likert tipli bir anket formu olup; "Tamamen katılıyorum." 5 puan, "Katılıyorum." 4 puan, "Kararsızım." 3 puan, "Katılmıyorum." 2 puan ve "Tamamen katılmıyorum." 1 puan şeklindedir. Anketten alınabilecek en düşük puan 60, en yüksek puan ise 300 puan olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın giriş bölümünde konuyla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Bulguların elde edilmesi için kullanılacak olan anket sorularının hazırlanmasında likert tipli, açık uçlu ve demografik tipi olmak üzere üç tip soru tipinden faydalanılmıştır. Anket örnekleme uygulanırken yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulguların değerlendirilmesinde, SPSS 15.00 for Windows Evaluation Version paket programı kullanılmıştır. Ayrıca bulgular değerlendirilirken, yüzde ve standart sapma değerlerinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın bulguları konu sınıflandırması bakımından dört boyuta indirgenerek çalışmaya katkı sağlanmıştır. Bu boyutlar; kurumsallık, iletişim, ekonomi ve yetenek kavramları olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca 60 adet anket önermesi söz konusu boyutlara göre düzenlenmiştir. Araştırmanın kurumsallık

boyutunu kapsayan önermeler; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 26, 31, 37, 42, 43, 49, 55, 56, 57 ve 60 olarak belirlenmiştir. İletişim kavramı boyutuna; 10, 11, 23, 24, 25, 29, 34, 40, 41, 45 ve 51 numaralı önermeler dahil edilmiştir. Ayrıca ekonomik durum boyutunu kapsayan önermeler; 19, 30, 46, 47, 48, 50, 58 ve 59 olarak sınıflandırılmaktadır. Son olarak yapılan çalışmadaki 20, 21, 27, 28, 32, 33, 35, 36, 38, 39, 52, 53 ve 54 numaralı önermeler yetenek tespiti, tesis boyutu altında sınıflandırılmaktadır.

3. BULGULAR

Araştırma grubu 60 beden eğitimi öğretmeninden oluşmaktadır. Tablo-1’de beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımı ve yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 1. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı”

Cinsiyet	f	%’si
Erkek	38	63,3
Kadın	22	36,7
Toplam	60	100,0

Tablo-1’e göre beden eğitimi öğretmenlerinin %63,3’ü erkek, %36,7’si kadın öğretmenlerden oluşmaktadır.

Tablo 2. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı”

Yaş Aralığı (yıl)	f	%’si
30-39 yaş	38	63,3
40-49 yaş	18	30,0
50 yaş ve üstü	4	6,7
Toplam	60	100,0

Tablo-2’de beden eğitimi öğretmenlerinin yaş gruplarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre beden eğitimi öğretmenlerinin %63,3’ü 30-39 yaş aralığında, %30,0’u 40-49 yaş aralığında ve 6,7’si ise 50 yaş ve üstü yaş aralığında yer aldığı görülmektedir.

Tablo-3’te beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki çalışma sürelerine göre dağılım ve yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 3. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Çalışma Sürelerine Göre Dağılımı”

Çalışma Süresi(yıl)	f	%’si
1-9 yıl	10	16,7
10-19 yıl	42	70,0
19 yıl ve üstü	8	13,3
Toplam	60	100,0

Tablo-3'te beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki çalışma sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; %16,7'sinin 1-9 yıl, %70,0'inin 10-19 yıl arasında, %13,3'ünün ise 19 yıl ve üzeri bir süredir mesleğini sürdürmekte olduğu belirlenmiştir.

Tablo-4'te beden eğitimi öğretmenlerinin çalıştığı okulun türüne göre dağılımı ve yüzdeleri görülmektedir.

Tablo 4. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Çalıştığı Okul Düzeylerine Göre Dağılımı”

Çalıştığı Okul Düzeyi	f	%'si
İlköğretim	26	43,3
Ortaöğretim	34	56,7
Toplam	60	100,0

Tablo-4'de beden eğitimi öğretmenlerinin çalıştığı okul düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; beden eğitimi öğretmenlerinin %43,3'ü ilköğretim okullarında görev yapmakta, %56,7'si ise ortaöğretim okullarında çalışmakta oldukları tespit edilmiştir.

Tablo-5'te beden eğitimi öğretmenlerinin mezun olduğu üniversitelere göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 5. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımı”

B.E.Ö. Mezun Olunan Üniversiteler	f	%'si
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	38	63,3
Gazi Üniversitesi	14	23,4
Cumhuriyet Üniversitesi	4	6,7
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	3,3
Marmara Üniversitesi	2	3,3
Toplam	60	100,0

Tablo-5'te beden eğitimi öğretmenlerinin mezun oldukları üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde; %63,3'ü Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden, %23,3'ü Gazi Üniversitesi'nden, %6,7'si Cumhuriyet Üniversitesi'nden, %3,3'si Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nden ve %3,3'ü Marmara Üniversitesi'nden mezun olduğu görülmektedir.

Tablo-6’da uygulanan anket formunun genel değerlendirilmesi yapılmış sorulara verilen yanıtları sayıları ile yüzdelere ulaşılmıştır.

Tablo 6. “Anket Formunun Genel Değerlendirmesine Göre Değerler”

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum (4)		Kararsızım (3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum(1)		\bar{x}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
1	Eğitim sisteminin bireylerin bütün yönleriyle geliştirilmesine dayalı bir yaklaşımla tekrar düzenlenmesi sağlanmalıdır.	32	53.4	21	35.0	3	5.0	3	5.0	1	1.6	4.33	0.91
2	Okul spor kulüplerinin dernekler masasına bağlı olması doğru değildir.	34	56.7	19	31.7	3	5.0	2	3.3	2	3.3	4.35	0.97
3	Lig heyetleri yetki ve sorumlulukları açısından yeniden yapılandırılmalıdır.	34	56.7	10	16.7	8	13.3	6	10.0	2	3.3	4.13	1.18
4	Spor liselerine yalnızca ancak okul spor kulübü lisansı bulunan öğrenciler girebilmelidir.	20	33.3	12	20.0	4	6.7	18	30.0	6	10.0	3.36	1.46
5	Türk sporunun altyapısının okullar olduğuna inanıyorum.	34	56.7	10	16.7	8	13.3	8	13.3	-	-	4.16	1.10
6	Öğrencilere sporcu kimliğini kazandırmak için Beden Eğitimi öğretmeninden farklı olarak, antrenörlük eğitimi, almış farklı branşlarda uzman kişilere de okullarda rol verilmelidir.	14	23.4	16	26.6	12	20.0	12	20.0	6	10.0	3.33	1.31
7	Ülkemizdeki eğitim ve öğretim kurumlarında spora gereken önemin verilmesi alt yapı sorununun ana kaynaklarındandır.	47	78.3	8	13.4	2	3.3	3	5.0	-	-	4.65	0.77
8	Ülkemizdeki sınav sistemi, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynamaktadır.	52	86.7	5	8.3	3	5.0	-	-	-	-	4.81	0.50
9	GSİM ne bağlı spor branş il temsilcileri, MEM bünyesinde bulunan lig heyetlerinde görevlendirilerek daha aktif hale getirilebilir.	37	61.7	8	13.3	9	15.0	3	5.0	3	5.0	4.21	1.18

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum(4)		Kararsızım(3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum(1)		\bar{x}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
10	Okul spor kulüplerinde görev almış ve başarılı olmuş öğrenciler, ÖSYM ve spor bölümlerine giriş sınavlarında farklı bir kat sayıyla işlem görmelidir.	30	50.1	21	35.0	6	10.0	2	3.3	1	1.6	4.28	0.90
11	Aileler akademik anlamda başarısız olan çocuklarını spor liselerine ve BESYO na yönlendirmektedirler.	27	45.0	16	26.6	6	10.0	7	11.7	4	6.7	3.91	1.27
12	Okul spor kulübünün kuruluş işlem ve aşamaları sadeleştirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.	39	65.1	8	13.3	8	13.3	4	6.7	1	1.6	4.33	1.05
13	Okul spor kulüplerinin işleyiş ve denetimi GSİM ne bağlı olursa daha verimli olur.	15	25.0	20	33.3	7	11.7	15	25.0	3	5.0	3.48	1.25
14	Okul spor kulüpleri mevzuatının değiştirilmesi gerekir.	24	40.0	21	35.0	9	15.0	6	10.0	-	-	4.05	0.98
15	Mevcut öğrenci sayısının 500 ve üstü olan okulların okul spor kulübü kurma fikrini destekliyorum.	25	41.7	15	25.0	8	13.3	8	13.3	4	6.7	3.81	1.29
16	Aktif lisanslı sporcu sayısı gerçekleri yansıtmamaktadır.	28	46.8	16	26.6	6	10.0	8	13.3	2	3.3	4.00	1.19
17	Okul spor faaliyetlerine MEM ce gereken destek verilmektedir.	-	-	20	33.3	4	6.7	23	38.4	13	21.6	2.51	1.17
18	Okul idareleri özellikle il dışı müsabakalara kaynak sağlamakta yetersizdir.	25	41.7	13	21.6	15	25.0	4	6.7	3	5.0	3.88	1.18

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum(4)		Kararsızım(3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum (1)		\bar{x}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
19	Okul spor kulübü adı altında yürütülmeyen hiçbir faaliyet için Beden Eğt. Öğretmenlerine ders dışı egzersiz ücreti ödenmemelidir.	15	25.0	10	16.7	5	8.3	20	33.3	10	16.7	3.00	1.48
20	Okul spor tesisleri farklı spor branşlarının kullanmasına elverişli değildir.	40	66.7	15	25.0	-	-	5	8.3	-	-	4.50	0.87
21	İllerdeki spor tesislerinin kullanımında okul spor kulüplerine diğer kulüplerden daha çok öncelik sağlanmalıdır.	30	50.1	16	26.6	4	6.7	8	13.3	2	3.3	4.06	1.19
22	Yaşam boyu spor alışkanlığı bilincinin toplumsal bazda yaygınlaştırılmasında okul en büyük araç olmalıdır.	37	61.6	10	16.7	6	10.0	4	6.7	3	5.0	4.23	1.18
23	Okul spor kulübü öğrencileri illerde yapılan her türlü ulusal ve uluslar arası müsabakalara serbest giriş kartıyla girebilmelidir.	40	66.7	10	16.7	2	3.3	6	10.0	2	3.3	4.33	1.14
24	Okul spor kulübü öğrencilerinin toplu taşıma araçlarında seyahati kolaylaştırılmalı ve spor ailelere ekonomik külfet olmaktan çıkarılmalıdır.	44	73.4	8	13.3	3	5.0	3	5.0	2	3.3	4.48	1.03
25	Ülkenin başarılı üst düzey sporcularının okul ziyaretleri sağlanmalı ve branş çeşitliliği esas alınmalıdır.	45	75.0	10	16.7	4	6.7	1	1.6	-	-	4.65	0.68
26	Örgün eğitimde spora dair ders saatleri yetersizdir.	48	80.0	3	5.0	3	5.0	6	10.0	-	-	4.55	0.98
27	Okullarda spor eğitimine yönelik malzeme kaynakları yeterlidir.	5	8.3	8	13.3	7	11.7	29	48.4	11	18.3	2.45	1.18
28	Mevcut okul tesislerinin eksikliği, spor kulübü kurulmamasının en önemli nedeni olarak görüyorum.	32	53.4	15	25.0	5	8.3	8	13.3	-	-	4.18	1.06
29	Okul spor kulüpleri arası önce bölgesel sonrada ulusal turnuvalar düzenlenmelidir.	39	65.1	18	29.9	3	5.0	-	-	-	-	4.60	0.58

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum(4)		Kararsızım(3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum (1)		\bar{X}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
30	Başarılı olan okul spor kulüp takımlarına maddi, malzeme ve yurt dışı imkanları sağlanmalıdır.	48	80.1	6	10.0	3	5.0	1	1.6	2	3.3	4.61	0.92
31	Eğitim ve spor birlikte planlanarak sınavların yoğunluk zamanı ile spor etkinliklerinin yoğunluğu çakıştırılmamalıdır.	40	66.7	12	20.0	4	6.7	2	3.3	2	3.3	4.43	0.99
32	Mutlaka en az bir branşta her okulda tesisleşme sağlanmalıdır.	40	66.7	12	20.1	5	8.3	2	3.3	1	1.6	4.46	0.91
33	Öğrencilerin ilköğretim 1. sınıftan itibaren sporda branşlaşmaya başlamaları sağlanmalıdır.	39	65.0	14	23.4	1	1.6	4	6.7	2	3.3	4.40	1.04
34	MEB ve GSGM' nin öğrencileri ilgi duydukları spor branşlarına yönlendirmede mevcut koordinasyon mekanizması yetersizdir.	41	68.4	9	15.0	1	1.6	6	10.0	3	5.0	4.31	1.21
35	Okullardaki tesis yetersizliği yıldızı parlayacak bir öğrencinin gözden kaybolmasına ve yeteneğinin körelmesine neden olmaktadır.	46	76.8	8	13.3	-	-	5	8.3	1	1.6	4.55	0.98
36	Çocuklarımızı spor branşlarına yönlendirirken sadece müsabakalardan elde edilmiş sonuçlara göre spora devam edip etmedikleri gözlemlenmektedir.	40	66.7	14	23.3	3	5.0	3	5.0	-	-	4.51	0.81
37	GSİM lisanlı sporcu kazanımında tarama ve seçmede yeteri kadar aktif rol almaktadır.	14	23.4	8	13.4	16	26.6	20	33.3	2	3.3	3.20	1.23
38	Spor alanlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesinde belediyelerin daha aktif rol almalarını sağlayacak projeler üretilmelidir.	38	63.4	11	18.3	-	-	11	18.3	-	-	4.26	1.14
39	Okullarda spor eğitimine yönelik tesisler yeterlidir.	2	3.3	2	3.3	6	10.0	38	63.4	12	20.0	2.06	0.86

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum(4)		Kararsızım(3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum (1)		\bar{x}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
40	Okul idareleri öğretmen ve veliler öğrencilerin gittiği kulüple iletişim halinde değildir.	24	40.0	14	23.3	10	16.7	4	6.7	8	13.3	3.70	1.40
41	Aileler sportif aktivitelerin öğrencinin derslerini aksatır kaygısıyla bu tip çalışmaları ikinci plana atmaktadır.	47	78.3	7	11.7	-	-	3	5.0	3	5.0	4.53	1.08
42	Spor yapan öğrenciler öğretmenleri tarafından yeterince önemsenmemektedir.	21	35.0	29	48.4	-	-	3	5.0	7	11.6	3.90	1.27
43	Spor, çocuk yaşta bireylere kazanmayı ve kaybetmeyi öğretip, toplumsal şiddeti önlemede önemli bir rol oynamaktadır.	48	80.1	2	3.3	9	15.0	-	-	1	1.6	4.60	0.86
44	Öğretmenleri öğrencilerin spor yeteneğiyle ilgili herhangi bir bilgiye sahip değildir.	24	40.0	17	28.3	10	16.7	5	8.3	4	6.7	3.86	1.22
45	Aileler çocuğunun spor yapması için gerekli malzemeleri kendileri tarafından alınmasında, ekonomik koşulları dikkate alarak spora olumlu bakmamaktadır.	49	81.7	8	13.3	3	5.0	-	-	-	-	4.76	0.53
46	Günümüzde bütçe sorunu nedeniyle çoğu zaman gurup ve final müsabakalarına katılmamak normalleşmiştir.	44	73.4	3	5.0	9	15.0	2	3.3	2	3.3	4.41	1.07
47	Okul spor kulüplerine sponsorluk yapılabilmesi için yeni düzenlemeler gerekmektedir.	37	61.6	10	16.7	8	13.4	3	5.0	2	3.3	4.28	1.09
48	Okullarda spor eğitime yönelik finansal kaynaklar yeterlidir.	2	3.3	1	1.6	6	10.0	38	63.5	13	21.6	2.01	0.83
49	GSİM' deki spor uzmanlarının okul spor kulüplerine katkı vermesi sağlanmalıdır.	40	66.6	10	16.7	4	6.7	4	6.7	2	3.3	4.36	1.08
50	Okul spor kulüpleri sporcu sayısındaki artışa, faaliyetleri ve branşlarına göre özendirici teşviklerle desteklenmelidir.	48	80.0	7	11.7	4	6.7	1	1.6	-	-	4.70	0.67

Soru No	ÖNERMELER	Tamamen katılıyorum(5)		Katılıyorum(4)		Kararsızım(3)		Katılmıyorum (2)		Tamamen katılmıyorum (1)		\bar{x}	σ
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
51	Günümüzde okul spor kulüplerinin MEM ve GSİM' le işbirliği istenilen düzeydedir.	8	13.3	4	6.7	8	13.3	25	41.7	15	25.0	2.41	1.30
52	Okul spor kulüpleri ancak kendi şartlarına uygun branşlarda faaliyet göstermektedir.	24	40.0	22	36.7	11	18.3	-	-	3	5.0	4.06	1.02
53	Her okulun bilinen ve kabul görmüş bir branşı olmalı ve sporcu öğrencilerin okullar arasında branş merkezli geçişlerinde kolaylık sağlanmalıdır.	20	33.3	26	43.4	3	5.0	9	15.0	2	3.3	3.88	1.13
54	Okul spor kulüplerinin branşlaşmasında bölgesel farklılıklar dikkate alınmalıdır.	34	56.7	20	33.3	4	6.7	2	3.3	-	-	4.43	0.76
55	Başarı kriterleri belirlenemediği için okul spor kulüplerinin antrenör ve yöneticileri yeteri kadar özendirilmemektedir.	26	43.4	22	36.6	6	10.0	3	5.0	3	5.0	4.08	1.09
56	Spor liselerinin sayılarının artırılması ve Spor İ.Ö.O'nun açılması gerekmektedir.	32	53.4	14	23.3	8	13.3	4	6.7	2	3.3	4.16	1.10
57	Eğitim politikalarında spor yüzeysel olarak yer almakta ya da hiç yer almamaktadır.	31	51.7	19	31.7	4	6.7	5	8.3	1	1.6	4.23	1.01
58	Başarılı sporculara beslenme ve burs sağlanmalıdır.	50	83.4	4	6.7	3	5.0	2	3.3	1	1.6	4.66	0.85
59	Okullarda burs sistemine geçilmeli ve spor kulübü bulunan her okula bu yönde destek olunmalıdır.	38	63.4	13	21.6	3	5.0	4	6.7	2	3.3	4.25	1.07
60	Dernekler masasının mevcut mevzuatı okul spor kulübünün kuruluşunda ve yürütülmesinde kolaylıktan çok zorluk sağlamaktadır.	36	60.1	14	23.3	8	13.3	2	3.3	-	-	4.40	0.84

Anket sorularının genel değerlendirilmesi yapıldığında aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

“Eğitim sisteminin bireylerin bütün yönleriyle geliştirilmesine dayalı bir yaklaşımla tekrar düzenlenmesi sağlanmalıdır.” şeklindeki 1. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin verdikleri cevapları incelediğimizde %88.4’ünün bu önermeye kesinlikle katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş belirtmektedir.

“Okul spor kulüplerinin dernekler masasına bağlı olması doğru değildir.” şeklindeki 2. önermeye verilen cevaplar incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin %88.4’ünün bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş belirtilmiştir.

“Lig heyetleri yetki ve sorumlulukları açısından yeniden yapılandırılmalıdır.” şeklindeki 3. önermeye verilen yanıtlar incelendiğinde öğretmenlerin %73.4’ünün bu görüşe tamamen katılmakta ya da katılmaktadır.

“Spor liselerine yalnızca ancak okul spor kulübü lisansı bulunan öğrenciler girebilmelidir.” şeklindeki 4. önermeye öğretmenlerin %53.3’ünün tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca “Türk sporunun altyapısının okullar olduğuna inanıyorum.” şeklindeki 5. önermeye öğretmenlerin %73.4’ünün bu görüşe tamamen katıldığı ve katılmakta olduğu belirtilmektedir.

“Öğrencilere sporcu kimliğini kazandırmak için beden eğitimi öğretmeninden farklı olarak, antrenörlük eğitimi, almış farklı branşlarda uzman kişilere de okullarda rol verilmelidir.” şeklindeki 6. önermeye öğretmenlerin verdiği cevaplar incelendiğinde %50.0’inin tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş bildirdikleri görülmüştür.

“Ülkemizdeki eğitim ve öğretim kurumlarında spora gereken önemin verilmeyişi alt yapı sorununun ana kaynaklarından.” şeklindeki 7. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %91.7’si ya tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmanın 8. önermesi olan “Ülkemizdeki sınav sistemi, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynamaktadır.” önermeye

öğretmenlerin %95.0'ı tamamen katılmakta ya da katılmakta yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmanın başka bir önermesi olan “GSİM ne bağlı spor branş il temsilcileri, MEM bünyesinde bulunan lig heyetlerinde görevlendirilerek daha aktif hale getirilebilir.” şeklindeki 9. önermeye %75.0'ı tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Okul spor kulüplerinde görev almış ve başarılı olmuş öğrenciler, ÖSYM ve spor bölümlerine giriş sınavlarında farklı bir kat sayıyla işlem görmelidir.” şeklindeki 10. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %85.1'i tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

“Aileler akademik anlamda başarısız olan çocuklarını spor liselerine ve BESYO'ya yönlendirmektedirler.” şeklindeki 11. önermeye tamamen katıldıkları ya da katıldıklarını ifade eden beden eğitimi öğretmenlerinin oranı %71.6 olarak bulunmuştur.

Araştırmanın başka bir önermesi olan “Okul spor kulübünün kuruluş işlem ve aşamaları sadeleştirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.” 12. önermeye araştırmaya katılanların %78.4'ünün verdikleri cevaplar önermeyi destekler niteliktedir.

“Okul spor kulüplerinin işleyiş ve denetimi GSİM ne bağlı olursa daha verimli olur.” şeklindeki 13. önermeye öğretmenlerin %58.3'ünün tamamen katıldıkları ve katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

Ayrıca “Okul spor kulüpleri mevzuatının değiştirilmesi gerekir.” şeklindeki 14. önermeye verilen cevaplara göre beden eğitimi öğretmenlerinin %75.0'mın tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirttiği görülmüştür.

“Mevcut öğrenci sayısının 500 ve üstü olan okulların okul spor kulübü kurma fikrini destekliyorum.” şeklindeki 15 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini incelediğimizde öğretmenlerin %66.7'si bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş belirtmektedir.

“Aktif lisanslı sporcu sayısı gerçekleri yansıtmamaktadır.” 16. önermesine ise beden eğitimi öğretmenlerinin %73.4’ü tamamen katılmakta ya da katılmakta yönünde görüş bildirmiştir.

Araştırmanın 17. önermesi olan “Okul spor faaliyetlerine MEM’ce gereken destek verilmektedir.” önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin ancak %33.3’ü katılıyorum cevabı vermiştir.

Ayrıca “Okul idareleri özellikle il dışı müsabakalara kaynak sağlamakta yetersizdir.” şeklindeki 18. önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini irdelediğimizde %63.3’ü bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş bildirmiştir.

“Okul spor kulübü adı altında yürütülmeyen hiçbir faaliyet için beden eğitimi öğretmenlerine ders dışı egzersiz ücreti ödenmemelidir.” şeklindeki 19. önermeye öğretmenlerin %50.0’ı katılmadıkları ya da tamamen katılmadıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Okul spor tesisleri farklı spor branşlarının kullanılmasına elverişli değildir.” şeklindeki 20. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %91.7’si tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş bildirmiştir.

“İllerdeki spor tesislerinin kullanımında okul spor kulüplerine diğer kulüplerden daha çok öncelik sağlanmalıdır.” şeklindeki 21. önermesine araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %76.7’sinin görüşleri tamamen katılmakta ya da katılmakta şeklindedir.

“Yaşam boyu spor alışkanlığı bilincinin toplumsal bazda yaygınlaştırılmasında okul en büyük araç olmalıdır.” araştırmanın 22. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %78.3’ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

Araştırmanın “Okul spor kulübü öğrencileri illerde yapılan her türlü ulusal ve uluslararası müsabakalara serbest giriş kartıyla girebilmelidir.” şeklindeki 23. önermesine öğretmenlerin %83.4’ü tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmektedir. Ayrıca araştırmanın 24. önermesi olan “Okul spor kulübü öğrencilerinin toplu taşıma araçlarında seyahati kolaylaştırılmalı ve spor ailelere

ekonomik külfet olmaktan çıkarılmalıdır.” sorusuna verilen cevapların % 86.7’si tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklindedir.

“Ülkenin başarılı üst düzey sporcularının okul ziyaretleri sağlanmalı ve branş çeşitliliği esas alınmalıdır.” şeklindeki 25. önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin %91.7’si tamamen katıldıkları ya da katıldıkları şeklinde görüş bildirmiştir.

Ayrıca “Örgün eğitimde spora dair ders saatleri yetersizdir.” şeklindeki 26. önermesine verilen cevaplar irdelendiğinde; beden eğitimi öğretmenlerinin %85.0’ı bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş belirttiği görülmüştür.

“Okullarda spor eğitime yönelik malzeme kaynakları yeterlidir.” şeklindeki 27. önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin %66.7’si ya katılmadığı ya da tamamen katılmadığı yönünde görüş belirtmiştir.

“Mevcut okul tesislerinin eksikliği, spor kulübü kurulmamasının en önemli nedeni olarak görüyorum.” şeklindeki 28. önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin verdikleri cevapların %78.4’ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönündedir.

“Okul spor kulüpleri arasında önce bölgesel sonrada ulusal turnuvalar düzenlenmelidir.” şeklindeki 29. önermesine araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %95.0’ı tamamen katıldıkları ya da katıldıkları şeklinde görüş belirtmiştir. Ayrıca “Başarılı olan okul spor kulüp takımlarına maddi, malzeme ve yurt dışı imkanları sağlanmalıdır.” şeklindeki 30. önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin %90.1’i tamamen katılmakta ya da katılmakta yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Eğitim ve spor birlikte planlanarak sınavların yoğunluk zamanı ile spor etkinliklerinin yoğunluğu çakıştırılmamalıdır.” şeklindeki 31. önermeye öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde %86.7’si tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirttiği görülmüştür.

“Mutlaka en az bir branşta her okulda tesisleşme sağlanmalıdır.” şeklindeki 32 numaralı önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin belirttikleri görüşlerin %86.8’i tamamen katıldığı ya da katıldı yönündedir.

“Öğrencilerin ilköğretim 1. sınıftan itibaren sporda branşlaşmaya başlamaları sağlanmalıdır.” şeklindeki 33 numaralı önermesine beden eğitimi öğretmenlerinin %88.4’ü önermeye tamamen katılmakta ya da katılmakta yönünde görüş bildirmiştir.

“MEB ve GSGM’nin öğrencileri ilgi duydukları spor branşlarına yönlendirmede mevcut koordinasyon mekanizması yetersizdir.” şeklindeki 34. önermeye öğretmenlerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde %83.4’ü tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Okullardaki tesis yetersizliği yıldızı parlayacak bir öğrencinin gözden kaybolmasına ve yeteneğinin körelmesine neden olmaktadır.” şeklindeki 35 numaralı önermesine ise beden eğitimi öğretmenlerinin %90.1’i tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünden görüş belirtmiştir.

“Çocuklarımızı spor branşlarına yönlendirirken sadece müsabakalardan elde edilmiş sonuçlara göre spora devam edip etmedikleri gözlemlenmektedir.” şeklindeki 36. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %90.0’ı tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

Araştırmanın 37. önerisi olan “GSİM lisanlı sporcu kazanımında tarama ve seçmede yeteri kadar aktif rol almaktadır.” öneriye %36.8’i tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş bildirmiştir.

“Spor alanlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesinde belediyelerin daha aktif rol almalarını sağlayacak projeler üretilmelidir.” şeklindeki 38 numaralı önermeye ise beden eğitimi öğretmenin %81.7’isi tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş bildirmiştir.

“Okullarda spor eğitimine yönelik tesisler yeterlidir.” şeklindeki 39 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %83.4’ü tamamen katılmadığı ya da katılmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

“Okul idareleri öğretmen ve veliler öğrencilerin gittiği kulüple iletişim halinde değildir.” şeklindeki 40. önermeye öğretmenlerin verdikleri cevaplar incelendiğinde; %63.3’ü katıldıkları ya da tamamen katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca “Aileler sportif aktivitelerin öğrencinin derslerini aksatır

kaygısıyla bu tip çalışmaları ikinci plana atmaktadır.” şeklindeki 41 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %90.0’ı tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Spor yapan öğrenciler öğretmenleri tarafından yeterince önemsenmemektedir.” şeklindeki 42 numaralı önermeye araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %83.4’ü tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

Ayrıca araştırmanın 43 numaralı önermeye olan “Spor, çocuk yaşta bireylere kazanmayı ve kaybetmeyi öğretip, toplumsal şiddeti önlemede önemli bir rol oynamaktadır.” önermeye öğretmenlerin %83.4’ü tamamen katıldıkları veya katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Öğretmenleri öğrencilerin spor yeteneğiyle ilgili herhangi bir bilgiye sahip değillerdir.” şeklindeki 44 numaralı önermeye %68.3’ü katıldıkları ya da tamamen katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Aileler çocuğunun spor yapması için gerekli malzemeleri kendileri tarafından alınmasında, ekonomik koşulları dikkate alarak spora olumlu bakmamaktadır.” şeklindeki 45. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin % 95.0’ı yine katıldıkları ya da tamamen katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

Ayrıca “Günümüzde bütçe sorunu nedeniyle çoğu zaman grup ve final müsabakalarına katılmamak normalleşmiştir.” şeklindeki 46. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %78.4’ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

Araştırmanın 47. önermesi olan “Okul spor kulüplerine sponsorluk yapılabilmesi için yeni düzenlemeler gerekmektedir.” şeklindeki önermeye öğretmenlerin %78.3’ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

“Okullarda spor eğitimine yönelik finansal kaynaklar yeterlidir.” şeklindeki 48. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %85.1’i katılmadığı ya da tamamen katılmadığı yönünde görüş bildirmiştir. Ayrıca “GSİM’deki spor uzmanlarının okul spor kulüplerine katkı vermesi sağlanmalıdır.” şeklindeki 49. önermeye beden

eğitimi öğretmenlerinin %83.3'ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

“Okul spor kulüpleri sporcu sayısındaki artışa, faaliyetleri ve branşlarına göre özendirici teşviklerle desteklenmelidir.” şeklindeki 50. önermeye beden eğitimi öğretmenlerin %91.7'si tamamen katıldıkları ya da katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

“Günümüzde okul spor kulüplerinin MEM ve GSİM'le işbirliği istenilen düzeydedir.” şeklindeki 51. önermeye %66.7'si tamamen katılmadığı ya da katılmadığı yönünde görüş belirtmiştir.

“Okul spor kulüpleri ancak kendi şartlarına uygun branşlarda faaliyet göstermektedir.” şeklindeki 52 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %76.7'si bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı şeklinde görüş belirtmiştir.

“Her okulun bilinen ve kabul görmüş bir branşı olmalı ve sporcu öğrencilerin okullar arasında branş merkezli geçişlerinde kolaylık sağlanmalıdır.” şeklindeki 53 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %76.7'si katıldıkları ya da tamamen katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca araştırmanın bir diğer önermesi olan “Okul spor kulüplerinin branşlaşmasında bölgesel farklılıklar dikkate alınmalıdır.” şeklindeki 54. önermeye araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %90.0'ı katıldıkları ya da tamamen katıldıkları yönünde görüş belirtmiştir.

Ayrıca “Başarı kriterleri belirlenemediği için okul spor kulüplerinin antrenör ve yöneticileri yeteri kadar özendirilmemektedir.” şeklindeki 55. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %80.0'ı tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

“Spor liselerinin sayılarının artırılması ve Spor İ.Ö.O'nun açılması gerekmektedir.” şeklindeki 56 numaralı önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %76.7'si tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca araştırmanın 57 numaralı önermesi olan “Eğitim politikalarında spor yüzeysel olarak yer almakta ya da hiç yer almamaktadır.” önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %83.4'ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünden görüş belirtmiştir.

“Başarılı sporculara beslenme ve burs sağlanmalıdır.” şeklindeki 58. önermeye beden eğitimi öğretmenlerinin %90.1’i bu önermeye tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin %85.0’ı, 59. önerme olan “Okullarda burs sistemine geçilmeli ve spor kulübü bulunan her okula bu yönde destek olunmalıdır.” önermesine tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

“Dernekler masasının mevcut mevzuatı okul spor kulübünün kuruluşunda ve yürütülmesinde kolaylıktan çok zorluk sağlamaktadır.” şeklindeki 60. önermeye beden eğitimi %83.4’ü tamamen katıldığı ya da katıldığı yönünde görüş belirtmiştir.

Ayrıca anketten elde edilen önermelere dayalı sonuçlar karşılaştırıldığında dikkat çeken en yüksek ve en düşük ortalama değerlerine sahip olan önermeler sırasıyla verildiğinde; en yüksek ortalama değeri olan $\bar{x}=4.81$ ’e sahip olan önerme” ülkemizdeki sınav sistemi, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynamaktadır.” önermesi olarak karşımıza çıkmaktadır. (Önerme:8, sh.19)

İkinci yüksek ortalama değerine sahip olan önerme araştırmanın 45 numaralı önermesi olan “Aileler çocuğunun spor yapması için gerekli malzemeleri kendileri tarafından alınmasında, ekonomik koşulları dikkate alarak spora olumlu bakmamaktadır.” önermedir. 45 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=4.76$ olarak bulunmuştur. (Önerme:45, sh.23)

Üçüncü en yüksek ortalama, araştırmada 50 numaralı önerme olan; “Okul spor kulüpleri sporcu sayısındaki artışa, faaliyetleri ve branşlarına göre özendirici teşviklerle desteklenmelidir.” önermesidir. 50 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=4.70$ olarak saptanmıştır. (Önerme:50, sh.23)

Dördüncü yüksek ortalama, araştırmanın 58 numaralı önermesi olan; “Başarılı sporculara beslenme ve burs sağlanmalıdır.” önermesidir. 58 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=4.66$ olarak tespit edilmiştir. (Önerme:58, sh.24)

Beşinci yüksek ortalama, araştırmanın 7 numaralı önermesi olan; “Ülkemizdeki eğitim ve öğretim kurumlarında spora gereken önemin verilmeyişi alt

yapı sorununun ana kaynaklarındandır.” önermesidir. 7 numaralı önermenin değeri $\bar{x}=4.65$ olarak hesaplanmıştır. (Önerme:7, sh.19)

Elde edilen en düşük değerler olarak karşımıza çıkan ve dikkati çeken beş önerme aşağıdaki gibidir:

En düşük ortalama değerine sahip olan önerme araştırma 48 numaralı önermesi olan “Okullarda spor eğitime yönelik finansal kaynaklar yeterlidir.” önermesidir. 48 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=2.01$ olarak bulunmuştur. (Önerme:48, sh.23)

Araştırmanın ikinci en düşük ortalamasına sahip olan 39 numaralı önerme “Okullarda spor eğitime yönelik tesisler yeterlidir.” önermesidir. 39 numaralı önermenin ortalama değeri ise $\bar{x}=2.06$ olarak saptanmıştır. (Önerme:39, sh.22)

Üçüncü düşük ortalama değerine sahip olan 51 numaralı önerme “Günümüzde okul spor kulüplerinin MEM ve GSİM’le işbirliği istenilen düzeydedir.” önermesidir. 51 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=2.41$ olarak hesaplanmıştır. (Önerme:51, sh.24)

Dördüncü düşük ortalama değeri olarak 27 numaralı önerme olan “Okullarda spor eğitime yönelik malzeme kaynakları yeterlidir.” önermesi dikkat çekmektedir. 27 numaralı önermenin ortalama değeri ise $\bar{x}=2.45$ olarak tespit edilmiştir. (Önerme:27, sh.21)

Son olarak beşinci en düşük ortalama değerine sahip olan 17 numaralı önerme; “Okul spor faaliyetlerine MEMce gereken destek verilmektedir.” önermesi olarak belirlenmiştir. Ayrıca 17 numaralı önermenin ortalama değeri $\bar{x}=2.51$ olarak hesaplanmıştır. (Önerme:17, sh.20)

4. SONUÇ VE TARTIŞMALAR

Bu bölümde, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul spor kulüplerinin yapılanmasını ve güncel sorunlarını tespit etmek amacıyla uygulanan anketten elde edilen bulgular değerlendirilecektir.

Araştırma grubunun %63.3'ü erkek ve %36.7'si ise kadındır. Bu grubun %63.3'ü 30-39 yaşları arasında, %30.0'ı 40-49 yaşları arasında, %6.7'si ise 50 yaşın üzerindedir. Öğretmenlerin %16.7'si meslekte 1-9 yılları arasında, %70.0'ı 10-19 yılları arasında, %13.3'ü de 19 yıl ve üstü mesleki tecrübeye sahiptir. Beden eğitimi öğretmenlerinden %43.3'ü ilköğretim, %56.7'si ise ortaöğretim düzeyindeki okullarda çalışmaktadır. Öğretmenlerinin %63.3'ü Ondokuz Mayıs Üniversitesi, %23.3'ü Gazi Üniversitesi, %6.7'si Cumhuriyet Üniversitesi, %3.3'ü Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve %3.3'ü Marmara Üniversitesi mezunudur.

Eğitim sisteminde bugün yaşanan sorun, aslında bugünün sorunu değildir. Yarın ortaya çıkacak sorun da buzdüğının su yüzündeki görüntüsüdür. Eğitim sistemini sorgularken, günü birlik bakış ve çözümlerle yol alarak bu sorunları çözmek mümkün değildir. Geleceği kurgulayacak bir bakış açısıyla çözümler üretilip sistem geliştirilmedikçe, sorunların katlanarak büyüyeceği kolaylıkla söylenebilir. Geleceği inşa etme açısından Türk eğitim sistemine bakıldığında birçok sorunun varlığı gözlenebilir. Gözlenen bu sorunlar, küçük rötuşlarla çözülebilecek sorunlar değil; aksine çok daha derin ve ülkenin geleceğinde çok daha etkili olabilecek sorunlardır. Eğitim sistemimizde; okulların yönetsel sorunları, araç-gereç eksiklikleri ve öğretmen yeterliliği gibi birçok sorundan söz edilebilir. Bunları sorun olarak kabul etmekle birlikte, asıl sorun daha derinlerdedir. İfade edilen bu sorunlar küçümsenecek sorunlar olmamakla birlikte, kararlılıkla üzerine gidildiğinde, kolaylıkla çözüme kavuşturulabilecek sorunlardır. Asıl vurgulanması gereken; geleceğe yön verecek olan söz konusu bireyin eğitim süreciyle hangi niteliğinin değişiminin hedeflendiği veya hangi niteliklerle donatıldığına ilişkin sorundur. Bireyin kazandığı niteliğin gelecekle ne ölçüde ilişkili olduğu ve geleceği ne ölçüde yakaladığı, sorgulanması gereken temel sorundur (Acat, 2006). Söz konusu çalışmada "Araştırmada eğitim sisteminin bireylerin bütün yönleriyle geliştirilmesine dayalı bir yaklaşımda düzenlenmesi konusuna öğretmen görüşlerinin %36.7'si

kısmen katılıyorken, %63.3'ü tamamen katıldığını söylemektedir. Her iki gurubun toplamına bakıldığında %100.0'dür.” bu önerme çalışmayı desteklemektedir.

Öğretmenlerin %3,3'ü “Okul spor kulüplerinin dernekler masasına bağlı olması doğru değildir.” sorusuna hiç katılmaz iken, %20'si kararsız, %13.3'ü kısmen katılmakta ve %63.3'ü tamamen katılmaktadır. Yapılan araştırmayı destekler niteliğindeki 18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu'nda konu olmuştur. Bu kurul; “Okul spor kulüplerinin dernek statüsünden çıkarılması gerekmediği.”¹ görüşünü savunmaktadır.

Beden eğitimi öğretmenlerin %78.3'ü “Ülkemizdeki eğitim ve öğretim kurumlarında spora gereken önemin verilmeyişi alt yapı sorusunun ana kaynaklarından.” sorusuna tamamen katılmıyor iken, %13.4'ü kısmen katılıyor. “Türkiye’de sporun alt yapısının oluşturulması, yeteneklerin keşfedilmesi ve geliştirilmesi görevi, spor kulüplerine ve eğitim-öğretim kurumları olarak faaliyet gösteren okullara verilmiştir. Her ne kadar spor kulüpleri bu görevi üstlenmişler de çocuk, beden eğitimini ve sporu ilk olarak okulda tanımaktadır. Kulüpler ise sadece bu belli sayıdaki yetenekli bireyleri geliştirmektedir.”² Elde edilen bu bulgular velilerin çocuklarına spora dair gereken önemi vermediğinden çok alt yapı problemine işaret etmektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerin %95'i “Ülkemizdeki sınav sistemi, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynamaktadır.” sorusuna katılmakta ve tamamen katılmaktadır. “Sporcuların yaptıkları spor branşına ilişkin görüşlerinde spor branşına teşvik eden unsurların başında anne baba ve kardeşlerin, spora yönelmede etkili olduğu gözlemlenmektedir.”(Sunay ve Saraçoğlu, 1997) Elde edilen bu bilgi yaptığımız araştırmayla paralellik göstermektedir. Ayrıca araştırmayı destekler niteliğindeki 2008 yılında yapılan 6. Spor Şurası'na sunulmak üzere hazırlanan "Eğitim Kurumlarında Spor Kültürü ve Sporla Eğitim" başlıklı alt komisyon raporunda “Sınav sistemleri çocuk ve gençleri hareketsizliğe

¹ samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf, 18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu.

² kayseri.meb.gov.tr/download/4.grup.doc, Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi.

zorlamaktadır. Bu zorlayış aşırıya kaçmakta ve çocukları hareketsizliğin getirdiği fiziksel ve ruhsal sağlıksızlığa sürüklemektedir.” ifadesi yer almaktadır.³

Ayrıca “Örgün eğitimde spora dair ders saatleri yetersizdir.” sorusuna öğretmenlerin %10’u kısmen katılmamakta, %5’i kararsız, %5’i kısmen katılmakta, %80’i tamamen katılmaktadır. 2008 yılında yapılan 6. Spor Şurası'na sunulmak üzere hazırlanan "Eğitim Kurumlarında Spor Kültürü ve Sporla Eğitim" başlıklı alt komisyon raporundan elde edilen bilgiler araştırmamızı destekler niteliktedir. Raporda; "Spor kültürünün geliştirilmesinin, haftada 1 ya da 2 saatlik beden eğitimi derslerinden daha fazla ve daha farklı uygulamaları gerekli kılınması şeklinde" ifade edilmektedir.⁴

Beden eğitimi öğretmenlerinin %18.3’ü “Okullarda spor eğitimine yönelik malzeme kaynakları yeterlidir.” sorusuna hiç katılmaz iken, %48.4’ü kısmen katılmamakta, %11.7’si kararsız, %13.3’u kısmen katılmakta, %8.3’ü tamamen katılmaktadır.

Bu sonucu destekler nitelikte başka bir araştırmaya değinildiğinde; “Türkiye’de lisanslı spor yapan sporcuların yaptıkları spor branşıyla ilgili beklentileri vardır. Bu beklentilerin başında spor yaparak sağlıklı olmak, iyi bir fiziki görünüme sahip olmak ve milli takıma seçilmek gelmektedir. O halde, toplumda sporun yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara yer verilmesi, söz konusu beklentilerin gerçekleşmesi açısından oldukça önemlidir. Buna göre, Türkiye’de futbol dışındaki spor branşlarının yaygınlaştırılması için gerekli spor tesisi, spor eğiticisi, araç gereç ve malzemelerin arttırılması ile spor organizasyonlarının sık sık gerçekleştirilmesi gereklidir.”(Sunay ve Saraçoğlu, 1997) önermesine ulaşılmaktadır.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin %3.3’ü “Öğrencilerin ilköğretim 1. sınıftan itibaren sporda branşlaşmaya başlamaları sağlanmalıdır.” sorusuna hiç katılmamakta, %6.7’si kısmen katılmamakta, %23.4’ü kısmen katılmakta, %65’i tamamen katılmaktadır. Araştırmadaki sonuçlara paralel olarak birinci sınıftan itibaren branşlaşmanın bireylerlere sağlayacağı faydalar vardır. “Sporda her zaman başarı olamaz; fakat denenmiştir ve yeniden denenecektir. Önemli olan da budur.

³samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf, 18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu.

⁴samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf, 18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu.

Başarılı da olsa, başarısız da olsa insanın kendi kararı ve isteği ile girdiği kendi öz çabasının da bulunmasıdır. Bu özgürlüğümüzün gerçekleştiği yerdir. Bu bakımdan spor özgür bir eylemdir (Erdemli, 1996, s.67). Görüşü destekler nitelikte yapılan yetenek seçim modeline dair Yetenek Seçimi, Sporda Yetenek ve Önemi adlı araştırmada; “Sportif verime yönelik antrenmanlar çocuk ailesi ve kulübü için büyük özveriler zaman organizasyon ve mali yönlerden birlikte getirir. Yalnız antrenmanlarla ilgili önlemleri almış olmak yeterli değildir. Aynı zamanda henüz gelişim devam eder çocuğun genel ve çok yönlü gelişmesini göz ardı etmemelidir.”⁵ ifadesi örnek olarak verilebilir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin %20’si “Okullarda spor eğitime yönelik tesisler yeterlidir.” sorusuna hiç katılmaz iken, %63.4’ü kısmen katılmakta, %10’u kararsız, %3.3’ü kısmen katılmakta, %3.3’ü tamamen katılmaktadır. Sporculara yönelik yapılan başka bir araştırmada İlgili spor branşında sportif başarıyı ve performansı olumlu yönde etkileyebilecek faktörlere ilişkin sporcu görüşlerin sıralamasında tesis kalitesinin önemli olduğu görülmektedir (Sunay ve Saraçoğlu, 1997). Ayrıca yapılan başka bir araştırmanın sonucuna göre ise; “İlköğretim okullarında spor mekanlarına önem verilmediği, okulların büyük çoğunluğu sadece dersliklerden oluşmakta olduğu ve özellikle devlet okullarının bir çoğunun spor salonu veya spor yapılabilecek başka bir tesisinin bulunmamakta”⁶ olduğu sonucu bu çalışmanın ortaya koyduğu sonuçları destekler niteliktedir.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin %11.6’sı “Spor yapan öğrenciler öğretmenleri tarafından yeterince önemsenmemektedir.” sorusuna hiç katılmaz iken, %5’i kısmen katılmamakta, %48.4’ü kısmen katılmakta, %35.5’i tamamen katılmaktadır. Elde edilen sonuçlara paralel olarak spor yapan öğrencilerin sadece başarısız oldukları ve olacakları düşüncesi nedeniyle öğretmenleri tarafından ilgi görmemeleri doğru bir yaklaşım değildir. Acar’ın yaptığı araştırmaya göre; “Fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak sağlıklı yetişen bireylerin akademik başarılarının da yüksek olması beklenen bir sonuçtur. Bu noktada eğitimdeki kaliteyi arttırmak sağlıklı bir nesil yetiştirmek için öğrencilerin sosyal etkinlikler ve spor faaliyetlerine katılmaları önemlidir.”(Acar ve Anıl, 2008) sonucuna ulaşılmaktadır. Benzer başka

⁵ <http://akanbayrakdar.blogcu.com/yetenek-secimi/2795111>, Yetenek Seçimi, Sporda Yetenek ve Önemi.

⁶ samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf, 18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu.

bir araştırmada da beden eğitimi öğretmeninin sporcuyu, spora yönlendirmedeki en etken faktörlerden birisi olduğunun ortaya koymuştur.

Beden eğitimi öğretmenlerinin %21.6'sı "Okullarda spor eğitimine yönelik finansal kaynaklar yeterlidir." sorusuna hiç katılmaz iken, %63.5'i kısmen katılmamakta, %10'u kararsız, %1.6'sı kısmen katılmakta, %3.3'ü tamamen katılmaktadır. 18. Milli Eğitim şurası Samsun alıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu'nda belirtildiği üzere okullar arası spor yarışmalarına ayrılan ödenek yetersizliği ⁷ bu sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin %6.7'si "Spor liselerinin sayılarının artırılması ve spor İ.Ö.O.'nin açılması gerekmektedir." sorusuna kısmen katılmamakta, %3.3'ü tamamen katılmamakta, %13.3'ü kararsız, %23.3'ü kısmen katılmakta, %53.4'ü tamamen katılmaktadır. Bu görüşe zıt olarak incelenen başka bir araştırma ise "ocuk yaştaki bireylerin sadece sportif branşlarda kazanmak hedefiyle erken ya da yanlış yönlendirilmesi onların spordan beklenen yararı elde etmesinin dışında istismar edilmeleriyle de sonuçlanabilir."(Acar ve Anıl, 2008) durumunu ortaya çıkar mıştır. Bu araştırmanın sonuçları incelendiğinde de öğretmenlerin bu konuda tam anlamıyla bir fikir birliği içinde olmadıkları tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin %1.6'sı "Eğitim politikalarında spor yüzeysel olarak yer almakta ya da hiç yer almamakta" sorusuna hiç katılmamakta, %51.7'si tamamen katılmaktadır. Araştırmayı destekler nitelikte, kamu ve özel kurum ve kuruluşları spor politikalarının önemi vurgulanmalıdır. Bununla ilgili olarak da Türkiye'de sporla ilgili tüm kamu ve özel spor kurum ve kuruluşlarına büyük görev düşmektedir (Sunay ve Saraçoğlu, 1997). Salman'ın (2011) yapmış olduğu araştırmada da siyasi partilerin spor ve eğitim politikalarını tam anlamıyla ele almadığı sonucuna varılmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin %6.7'si "Başarılı sporculara beslenme ve burs sağlanmalıdır." sorusuna kısmen katılıyor iken, %83.4'ü tamamen katılmaktadır. "Sporculara yönelik yapılmış başka bir araştırmada ilgili spor branşında sportif başarıyı ve performansı olumlu yönde etkileyebilecek faktörlere ilişkin görüşler

⁷samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf, 18. Milli Eğitim şurası Samsun alıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu.

incelendiğinde; beslenme, diyet ve maddi olanakların sağlanmasının oldukça önemli olduğu görülmektedir.” (Sunay ve Saraçoğlu, 1997)

Beden eğitim öğretmenlerinin %13.3’ü “Dernekler masasının mevcut mevzuatı okul spor kulübünün kuruluşunda ve yürütülmesinde kolaylıktan çok zorluk sağlamaktadır.” sorusuna kararsız iken, %23.3’ü kısmen katılmakta, %60.1’i tamamen katılmaktadır. Yapılan birçok araştırmalarda “Okul spor kulüplerinin dernek statüsünden çıkarılması gerekmektedir.” görüşü savunulmaktadır.

Araştırmadan yola çıkarak, ileride yapılacak çalışmalara ışık tutmak amacıyla aşağıdaki öneriler sunulabilir:

Okul spor kulüpleri; Dernekler Kanunundan çıkarılarak, özel bir kanuna kavuşturulmalıdır. Okul spor kulüplerinin kuruluşunda, meslek kuruluşlarında olduğu gibi, üst birlikleri olan Amatör Spor Kulüpleri Federasyonlarının uygunluk belgesi zorunlu olmalıdır. Kulüp tüzüklerinin ve tüzük değişikliklerinin gazetelerde yayınlanmasına gerek olmamalıdır.

Kulüpler, sadece yarışma sporları ile uğraşmamalı, birden fazla spor dalında etkin olmalı; sporcuları, üyeleri ve çevreleri için, sosyal, sanatsal, kültürel ve benzeri serbest zamanları değerlendirme etkinlikleri düzenlemeli, bu amaçların gerçekleştirilmesi için okul spor kulüplerine yönlendirilmelidir.

Ayrıca spor altyapısının, okul spor kulüplerince sağlanması spor faaliyetlerin yapıldığı bölgenin ekonomisine ilerleyen zamanlarda ciddi bir gelir sağlayacaktır. Öncelikle, kalkınma planları içerisinde düzenli olarak yer alan sporun bir eğitim politikası aracı olduğunun bilinciyle, spor yapabilecek yaştakileri yalnızca seyirci olmak durumundan kurtaracak ve aktif olarak spor faaliyetlerine katacak koşullar bu yüzyılda da ana ilkelerimizden biri olmalıdır.

Spor tesislerinin geçmişte bir takım yanlış gerekçelerle (sosyal ve siyasal) olduğu gibi, gereksiz yerlerde ve gereksiz harcama tutarları içinde gerçekleştirilmesinin mutlaka önüne geçilmelidir. Bu bağlamda, siyasi etkilerden bağımsız olarak bu yatırımların düzenli, verimli ve ülke gerçeklerine uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi ve denetlenmesi ilkesi düşüncesi hayata geçirilmelidir.

Okul spor kulüplerimizin bugünkü mevzuat yapısı ve işleyiş biçimleri yeniden değerlendirilerek acilen daha fazla sayıda spor ve kültür çalışmalarına aktif

olarak katılmasına olanak hazırlayıcı kuruluşlar haline getirilmeleri teşvik edilmelidir.

Sporu toplumumuzun vazgeçilmez tutkusu ve yaşam biçimi haline getirebilmek için, öncelikle herkes için spor seferberliği kapsamında çocuk ve gençlerimizi spor yapmaya teşvik etmek, sporu sevdirmek, sigara, içki, uyuşturucu ve kumar gibi kötü alışkanlıklar edinmeleri yerine ülkesini seven, hoşgörülü, sosyal, üretken insanlar olarak yetiştirmelerini sağlayacak ortam ve fırsatları onlara sağlamak gerekmektedir. Olimpiyat yapmak isteyen bir ülke olarak yapılması gereken ilk iş, gençleri daha çok sporla buluşturabilmek ve yapılabilişliğı yüksek olan spor dallarını da tesisler dahilinde okullara sokabilmektir.

Tesislerin birim fiyatından tasarruf edilmemelidir. Tesisler planlanırken, işletme maliyetini düşürecek (temizlik, bakım onarım, aydınlatma, ısıtma, yalıtım, dayanıklılık v.b.) teknik özellikler göz önüne alınmalıdır. Yapılacak her ilk ve ortaöğretim kurumlarında spor tesislerinin inşa edilmesi zorunlu hale getirilmelidir. Tesisleşme okullara yayılmalıdır. Okul bahçeleri sporu yaymak ve başarılı sporcu yetiştirmek için yeterli değildir. Sporcu küçük yaştan itibaren salon havasını teneffüs etmeli ve salon kültürünü kazanmalıdır. Sporunun en hızlı gelişim dönemi kazan dairesinde ya da beton zemin üzerinde ezilmişlik ve korku psikolojisi içerisinde geçmemelidir. Öncelikle pilot okullara yada ortak kullanıma müsait yerlere antrenman salonu şeklinde spor salonu yapılmalıdır. Özellikle yeni yapılan okullar için salonu olan projeler zorunlu hale getirilmelidir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı ile ortak bir çalışma yapılarak, pilot illerin tespit edilmesi, her yıl bütçeden kaynak ayrılarak, her okula standart bir spor odası yapılması ve bu standartların belirlenmesi ile bu illerdeki okullara öncelikle jimnastik ve atletizm spor dalları başta olmak üzere ve takım sporlarına ait araç ve gereçlerin dağıtımının yapılması gerekmektedir. Öğrencinin üniversiteye gelene kadar sırık, cirit, yüksek atlama çitası, kasa ve benzeri gibi spor araç ve gereçlerini tanınması sağlanmalıdır.

Başarı bir sonuçtur. Bu sonuç doğal bir sonuç değil, içinde birçok sebebi barındıran bir sonuçtur. Bu sebeplerin her biri sonuca giden yolda son derece önemli mihenk taşlarıdır. Bu sebepler adı başarı olan sonucun eksiksiz parçalarıdır. Her biri çok önemli olan bu parçaların isimleri çok değişik olabilir. (Kulüp, okul, antrenör,

idareci, tesis, federasyon, yerel yönetim, ekonomi...) Ama aynı olan bir şey var ki oda her biri en az diğerleri kadar önemlidir. Onun için bu parçalar bir arada tutulmalıdır. Bir arada olmaları yetmez, aralarında bir ahenk oluşturulmalıdır. Sistem içerisinde parça görüntüler kaybolup tek bir görüntü ortaya çıkmalıdır. Bu da başarının görüntüsüdür.

Ödül sistemi, sporcunun kültürel ve akademik mükemmeliyete erişmesi ve eğitimini sürdürebilmesi sağlayacak eğitim bursları şeklinde uygulanmalı, takdir edilen ödülün miktarı bursun miktarından fazla ise geriye kalan nakdi ya da aynı olarak verilmesini içeren bir sisteme dönüştürülmelidir. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda yetenek vadeden sporcuların da, yarım ya da tam eğitim burslarıyla ödüllendirilmesi yasal statüye alınmalı, bu konuda yerel yönetimler ve kulüpler de destek vermelidir.

Yerel yönetimler sporun içinde olmalıdır. Yetenekler fark edilmelidir. Spor medyası amatör branşları desteklemelidir. Spor kültürü oluşturulmalıdır. Sporcunun hakları korunmalıdır. Sporun canlı bir vizyonu olmalıdır. Okullar kulüpleşmeli ve pilot kulüp-pilot okul sistemine geçilmelidir. Okullarımız ekonomik olarak mağduriyeti ortadan kaldırılmalıdır.

Okul antrenörlüğü sistemi getirilmelidir. Beden eğitimi dersinin içeriği ve derse bakış açısı değiştirilmelidir. Antrenörlerin eğitimi sporcunun başarı düzeyini belirlediğinden güçlü kulüp yapısı bu yöntemle daha sağlam oluşturulur. Beden eğitimi öğretmeni aynı zamanda okulun antrenörü olacak şekilde bir yapı getirilmeli, bu yapı beden eğitimi öğretmenini korumalı ve ona başarıya odaklı hareket alanı sağlamalıdır. Beden eğitimi öğretmenleri atanırken bir spor politikasına bağlı kalınmalıdır. Okullar sporda branşlaşmalıdır. Ya da okullar bölgesi oluşturulup o okullar en fazla 2 ya da 3 branşta uzmanlaşmalıdır. Bölge okullarında, derse girme zorunluluğu olmayan ama mesai kavramı içerisinde belirlenen branşlarla ilgili program çerçevesinde sürekli çalışma yapan, branş koçu ya da bölge okulları koçu sıfatını taşıyan antrenör öğretmenleri olmalıdır. Sporcu öğrenci ancak branşını seçebilecek, seçtiği branşta öğrenim hayatı sürecinde spor yapmaya devam edecektir.

Okul, spor için olmalı, spor da okul için bir engel olmamalıdır. Spora başlama yaşı okula başlama yaşı ile aynı iken bugün bazı branşlar için 5 – 6 yaşlara kadar düşmüştür. Bu durumda sporcular için bir okul gerçeği vardır ki bu aslında

sporunun hayatının en önemli gerçeğidir. İşte bu iki unsurun paralel gelişimi destekleyen spor yönetimi kanunları mecburidir.

Beden eğitimi dersinin içeriği ve derse bakış açısı değiştirilmelidir. Anasınıfları da dahil olmak üzere ilk ve orta öğretim okullarının tüm sınıflarında beden eğitimi derslerine mutlaka alanında yetişmiş uzman beden eğitimi öğretmenleri girmeli, ayrıca ders saatleri haftada en az iki ders saatine çıkarılmalıdır. Haftada 2 saatlik seçmeli ders olan sosyal etkinlikler dersi spor etkinlikleri şeklinde düzeltilmeli ve uzman beden eğitimi öğretmenlerince doldurulmalıdır.

Beden eğitimi dersleri eğitimin bütünlüğü içinde çocuğun okulda aldığı diğer dersler ile bağlantı kurularak (disiplinler ya da disiplinler arası) uygulanmalıdır.

Spor eğitimcisi yetiştiren yükseköğretim kurumların sayısı azaltılmalı, öğretim elemanı, spor saha ve tesisleri, uygulama ve araştırma olanakları yeterli hale getirilmeli, fakülte kriterlerine sahip olanlar Spor Bilimleri Fakültelerine dönüştürülmelidir.

Tüm MEB okullarını kapsayacak yetenek seçimi uygulamaları yapılmalıdır. Temel yetenek seçimi sonucunda belirlenen sporcu adaylarının ilgili spor dallarına yönlendirilmesi ve izlenmesi sağlanmalıdır. Yetenek seçimi programlarında yeterli uzman eleman istihdam edilmelidir. Yetenek seçimi programlarında kullanılacak yeterince donanım sağlanmalıdır. Yetenek seçimi programını yürütecek birim ve kurumlar arasında koordinasyon kurulabilmesi için bu kurumların temsilcilerinden oluşan bir koordinasyon birimi kurulmalıdır. Yetenek seçimi ve yönlendirmede görev alacak tüm ilgililerin görevlerine uygun bir ücretlendirme sistemi oluşturulmalıdır.

Spor kültürü oluşturulmalıdır. Toplum sporun yararına inanmalı ve hayatında spora yer vermelidir. Yapmadığın bir şeyi çocukların yapmasını istemek etkisiz olacaktır ve dayatmadan öteye geçemeyecektir. Toplumda spor bilincinin, kültürünün oluşması spor adına yapılacak her şeyi kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA

18. Milli Eğitim Şurası Samsun Çalıştayı Spor, Sanat, Beceri ve Değerlendirme Eğitim Komisyon Kurulu Raporu. samsun.meb.gov.tr/duyurular/.../spor_sanat_beceri_30072010.pdf adresinden erişildi.

2010 Sonrası Altyapının Önemi. <http://www.3sayi.com/2010-sonrasi-altyapinin-onemi.html> adresinden erişildi.

Acar, M. ve Anıl, D. (2008) “Sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirme sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri.”

Acat, B. (2006). *Hayat Boyu Öğrenme Anlayışı İçinde Yeterliliğe Dayalı Okul Modeli*, Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi.

Acıkada, C., Ergen, E.(1990). *Spor ve Bilim*, Ankara: Tez Matbaacılık.

Argan, M. (2004). *Spor Sponsorluğu Yönetimi*, Ankara: Detay Yayıncılık.

Atabeyoğlu, C. (2001). *Sporda Devlet mi? Devlette Spor mu?*, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları, 7.

Atasoy, B. ve Kuter, F. (2005). *Küreselleşme ve Spor*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1, 11-12.

Atmaca, A. (2006). *Spor Nasıl Yapılır Spor Ve Sosyal Aktiviteler*, İstanbul: Timaş Yayınları.

Basaran, E. (1989). *Yönetim*, Ankara: Gül Yayınevi.

Biçer, T. (1994) “Spor Yönetimi Organizasyonu Ekonomik Birim Olarak Spor İşletmeleri ve Uygulamadan Bir Örnek”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, M.Ü.Sos.Bil. Enst. Yönetim Organizasyon A.B.D., İstanbul.

Bilge, N. (1989). *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Çağlarımak Uslu, N. ve Uslu, A. (2004) “Değişen Dünyada Spor Endüstrisinin Gelişimi Ve Spor Endüstrisinin Ekonomik Etkileri”
- Canalp, M. (2002). *Sporda Yönetim ve Organizasyon*, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Çankaya, C. (2001). *Spor Tesisleri İşletmeciliği ve Planlamacılık Ders Notları*, Bursa.
- Çoban, B. (2001). *Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri*, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Spor Ana Bilim Dalı.
- Çoban, B., Devecioğlu, S., Güler, G., Zirek, O., Sarıkaya, M. & Turan, M. (2003). *Okul Takımlarında Faaliyet Gösteren Sporcu Öğrencilerin Faaliyet Amaçları ve Beklentileri Üzerine Bir Çalışma*, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara, 396-404.
- Çoban, B., Devecioğlu, S., Güler, G., Zirek, O., Sarıkaya, M. & Turan, M. (2003). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile İlişkilerinin Belirlenmesi*, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara.
- Ekeci, G. (2002). *Spor İşletmeciliğinin Boyutları*, Ankara: Alfa Yayıncılık.
- Ekeci, G., Arıkan, Y. & Karaoğlu, E. (2009). *Yerel Yönetimler ve Spor*, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Ekren, N. ve Çağlar, B. (2003). “Spor Ekonomisi Teorik Bir Çerçeve”, *Active Dergisi*, Eylül-Ekim 2003.
- Erdemli, A. (1996) *İnsan, Spor ve Olimpizm*.
- Fişek, K. (1998). *Dünya’da ve Türkiye’de Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi*, Ankara: Bağırğan Yayınevi.
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı (2003). *Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf Olan Ülkelerde Sporun Yasal Olarak Kurumsallaşmasına İlişkin Araştırma Raporu*.

Gök, Y. ve Sunay, H. (2010). *Türkiye ve Fransa'da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması*, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 8, 7-16.

Green, K. ve Hardman, K. (2011). *Physical Education Essential Issues, Physical Education in Schools in European Context: Charter Principles, Promies and Implementation Realities*, http://www.google.com/books?hl=tr&lr=&id=0q6Sr2GYZVgC&oi=fnd&pg=PA39&dq=european+sport+education+and+management+in+schools&ots=wT6N9sE_ne&sig=pO7H5jiEpecFAMMQxVCYUDAzMVw#v=onepage&q=european%20sport%20education%20and%20management%20in%20schools&f=false adresinden erişildi.

Hergüner, B. (2002). *Sporun Uluslararası İlişkilere Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

<http://www.bedenegitimci.org/> adresinden erişildi.

İmamoğlu, F. ve Ekenci, G. (2002). *Spor İşletmeciliği*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Katırcı, H. ve Argan, M. (2008). *Spor Pazarlaması*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Kılıçgil, E. (1985). *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Ankara: Bağırhan Yayınevi, *MEB'in Tarihçesi*. <http://www.personelmeb.net/> adresinden erişildi.

Mahony, Li Hofacr. (2001). "Economics of Sport", Fitness Information Technology, A.B.D.

Melik, B. (2011). *Spor Nedir, Spor Bilimi Nedir*. http://www.konyagsim.gov.tr/document/spor_nedir.htm adresinden erişildi.

Nebioğlu, D. (2006). *Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları ve Planlanması Denetimi*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Nebioğlu, D. (2008). *Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları ve Planlanması Denetimi*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Okul Spor Kulüplerin Yönetmeliği. <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/aramalisteleme.asp> adresinden erişildi.

Savaş, İ. (1997). *Spor Genel Kültürü*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.

Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi. kayseri.meb.gov.tr/download/4.grup.doc adresinden erişildi.

Sunay, H. ve Saraçoğlu, S. (1997). *Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelten Unsurlar*, Singapur: Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, www.arastirmax.com/system/files/dergiler/303/.../1/1/601_pp_43-48.pdf adresinden erişildi.

Şahin, M. (2003). *Beden Eğitimi ve Sporda Sponsorluk*, Ankara: Nobel Yayınevi.

T.C. 1982 Anayasası Madde 58, Madde 59. <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm> adresinden erişildi.

Ziyagil, M. (2011). *Avrupa Topluluğu Ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Spor Yönetimi Yapısı, 21.yy Türk Spor Politikasının Genel Özellikleri*. http://www.teiasspor.com/index.php?option=com_content&view=article&id=88&Itemid=90 adresinden erişildi

EK: ANKET FORMU

MEB e bağılı okul spor kulüplerinin yapılanması ve güncel sorunların tespiti

Yaşınız : ☐ 20-29 ☐ 30-39 ☐ 40-49 ☐ 50 ve üstü						
Cinsiyet : E ☐ K ☐	Öğrenim Düzeyiniz ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora					
Mezun olunan okul :	Mesleki çalışma süreniz (yıl) : ☐ 1-9 ☐ 10-19 ☐ 20 ve üstü					
Okulunuzun spor başarısı :						
İlgi duyduğunuz spor branşınız : 1- 2-						
Çalıştığınız okul düzeyi ☐ İlköğretim ☐ Ortaöğretim	Okulunuzun spor alt yapısı : ☐ Yeterli değil ☐ Orta düzeyde yeterli ☐ Yeterli Çalıştığınız okul türü ☐ Devlet okulu ☐ Özel okul					
<p>Değerli arkadaşlar ,bu ölçek veli öğretmen ve okul idaresinin spora bakış açılarını ve sporun alt yapısını oluştururken karşılaşılabilecek sorunları saptamak amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenen, bu soruları dikkatle okuyup, bu sorulara ne derecede katıldığınızı cevap kağıdında ilgili sorunun altındaki aralığı karalamak suretiyle belirtmenizdir.</p> <p>Cevap kağıdında 5 "Tamamen katılıyorum", 4 "Kısmen katılıyorum", 3 "Kararsızım", 2 "Katılmıyorum" ve 1 "Kısmen katılmıyorum" anlamına gelmektedir. Cevaplamanın nasıl yapılacağı, aşağıda bir örnekle gösterilmiştir.</p> <p>"Bütçe olanaksızlıkları nedeniyle bazen grup bazen final müsabakalarına ödenek verilememektedir."</p> <p>Eğer siz, bu soruna tamamen katılıyorsanız ,5 rakamını, buna kısmen- ara sıra katılıyorsanız 4 rakamını, cevap vermekte çekimser kalıyor yada karar veremiyorsanız 3'ü, hiç katılmıyorsanız 2'yi kısmen katılmıyorsanız 1'nin altındaki aralığı işaretleyiniz,elinizdeki anketi cevaplandırmanız 10 -15 dk alacaktır. İçten vereceğiniz cevaplar için şimdiden teşekkür ederim.</p> <p>Kısaltmalar. M.E.M : Milli Eğitim Müdürlüğü, G.S.I.M : Gençlik Spor İl Müdürlüğü M.E.B : Milli Eğitim Bakanlığı</p> <p style="text-align: right;">Orkun Koroğlu Y.Lisans Öğrencisi, beden eğitimi öğretmeni</p>						
<p>5 4 3 2 1</p> <p>"Tamamen katılıyorum" "Kısmen katılıyorum" "Kararsızım" "Katılmıyorum" "Kısmen katılmıyorum"</p>						
S.N.		5	4	3	2	1
1	Eğitim sisteminin bireylerin bütün yönleriyle geliştirilmesine dayalı bir yaklaşımla tekrar düzenlenmesi sağlanmalıdır.					
2	Okul spor kulüplerinin dernekler masasına bağılı olması doğru değildir.					
3	Lig heyetleri yetki ve sorumlulukları açısından yeniden yapılandırılmalıdır.					
4	Spor liselerine yalnızca ancak okul spor kulübü lisansı bulunan öğrenciler girebilmelidir.					
5	Türk sporunun altyapısının okullar olduğuna inanıyorum.					
6	Öğrencilere sporcu kimliğini kazandırmak için Beden Eğitimi öğretmeninden farklı olarak, antrenörlük eğitimi, almış farklı branşlarda uzman kişilere de okullarda rol verilmelidir.					
7	Ülkemizdeki eğitim ve öğretim kurumlarında spora gereken önemin verilmeyişi alt yapı sorununun ana kaynaklarındandır.					
8	Ülkemizdeki sınav sistemi, velilerin çocuklarına spor konusundaki desteklerini engelleyici rol oynamaktadır.					
9	GSİM ne bağılı spor branş il temsilcileri, MEM bünyesinde bulunan lig heyetlerinde görevlendirilerek daha aktif hale getirilebilir.					
10	Okul spor kulüplerinde görev almış ve başarılı olmuş öğrenciler, ÖSYM ve spor bölümlerine giriş sınavlarında farklı bir kat sayıyla işlem görmelidir.					
11	Aileler akademik anlamda başarısız olan çocuklarını spor liselerine ve BESYO na yönlendirmektedirler.					
12	Okul spor kulübünün kuruluş işlem ve aşamaları sadeleştirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.					
13	Okul spor kulüplerinin işleyiş ve denetimi GSİM ne bağılı olursa daha verimli olur.					

14	Okul spor kulüpleri mevzuatının değiştirilmesi gerekir.						
15	Mevcut öğrenci sayısının 500 ve üstü olan okulların okul spor kulübü kurma fikrini destekliyorum.						
16	Aktif lisanslı sporcu sayısı gerçekleri yansıtmamaktadır.						
17	Okul spor faaliyetlerine MEM ce gereken destek verilmektedir.						
18	Okul idareleri özellikle il dışı müsabakalara kaynak sağlamakta yetersizdir.						
19	Okul spor kulübü adı altında yürütülmeyen hiçbir faaliyet için Bed Eğt.Öğretmenlerine ders dışı egzersiz ücreti ödenmemelidir.						
20	Okul spor tesisleri farklı spor branşlarının kullanılmasına elverişli değil-dir.						
21	İllerdeki spor tesislerinin kullanımında okul spor kulüplerine diğer kulüplerden daha çok öncelik sağlanmalıdır.						
22	Yaşam boyu spor alışkanlığı bilincinin toplumsal bazda yaygınlaştırılmasında okul en büyük araç olmalıdır.						
23	Okul spor kulübü öğrencileri illerde yapılan her türlü ulusal ve uluslar arası müsabakalara serbest giriş kartıyla girebilmelidir.						
24	Okul spor kulübü öğrencilerinin toplu taşıma araçlarında seyahati kolaylaştırılmalı ve spor ailelere ekonomik külfet olmaktan çıkarılmalıdır.						
25	Ülkenin başarılı üst düzey sporcularının okul ziyaretleri sağlanmalı ve branş çeşitliliği esas alınmalıdır.						
26	Örgün eğitimde spora dair ders saatleri yetersizdir.						
27	Okullarda spor eğitimine yönelik malzeme kaynakları yeterlidir.						
28	Mevcut okul tesislerinin eksikliği, spor kulübü kurulmamasının en önemli nedeni olarak görüyorum.						
29	Okul spor kulüpleri arası önce bölgesel sonrada ulusal turnuvalar düzenlenmelidir.						
30	Başarılı olan okul spor kulüp takımlarına maddi,malzeme ve yurt dışı imkanları sağlanmalıdır.						
31	Eğitim ve spor birlikte planlanarak sınavların yoğunluk zamanı ile spor etkinliklerinin yoğunluğu çakıştırılmamalıdır.						
32	Mutlaka en az bir branşta her okulda tesisleşme sağlanmalıdır.						
33	Öğrencilerin ilköğretim 1. sınıftan itibaren sporda branşlaşmaya başlamaları sağlanmalıdır.						
34	MEB ve GSGM nün öğrencileri ilgi duydukları spor branşlarına yönlendirmede mevcut koordinasyon mekanizması yetersizdir.						
35	Okullardaki tesis yetersizliği yıldızı parlayacak bir öğrencinin gözden kaybolmasına ve yeteneğinin körelmesine neden olmaktadır.						
36	Çocuklarımızı spor branşlarına yönlendirirken sadece müsabakalardan elde edilmiş sonuçlara göre spora devam edip etmedikleri gözlemlenmektedir.						
37	GSİM lisanslı sporcu kazanımında tarama ve seçmede yeteri kadar aktif rol almaktadır.						
38	Spor alanlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesinde belediyelerin daha aktif rol almalarını sağlayacak projeler üretilmelidir.						
39	Okullarda spor eğitimine yönelik tesisler yeterlidir.						
40	Okul idareleri öğretmen ve veliler öğrencilerin gittiği kulüple iletişim halinde değildir.						
41	Aileler sportif aktivitelerin öğrencinin derslerini aksatır kaygısıyla bu tip çalışmalarını ikinci plana atmaktadır.						
42	Spor yapan öğrenciler öğretmenleri tarafından yeterince önemsenmemektedir.						
43	Spor, çocuk yaşta bireylere kazanmayı ve kaybetmeyi öğretilip, toplumsal şiddeti önlemede önemli bir rol oynamaktadır.						
44	Öğretmenleri öğrencilerin spor yeteneğiyle ilgili herhangi bir bilgiye sahip değildirler.						
45	Aileler çocuğunun spor yapması için gerekli malzemeleri kendileri tarafından alınmasında, ekonomik koşulları dikkate alarak spora olumlu bakmamaktadır.						
46	Günümüzde bütçe sorunu nedeniyle çoğu zaman gurup ve final müsabakalarına katılmamak normalleşmiştir.						

47	Okul spor kulüplerine sponsorluk yapılabilmesi için yeni düzenlemeler gerekmektedir.						
48	Okullarda spor eğitimine yönelik finansal kaynaklar <u>yeterlidir.</u>						
49	GSİM deki spor uzmanlarının okul spor kulüplerine katkı vermesi sağlanmalıdır.						
50	Okul spor kulüpleri sporcu sayısındaki artışa , faaliyetleri ve branşlarına göre özendirici teşviklerle desteklenmelidir.						
51	Günümüzde okul spor kulüplerinin MEM ve GSİM le işbirliği istenilen düzeydedir.						
52	Okul spor kulüpleri ancak kendi şartlarına uygun branşlarda faaliyet göstermektedir.						
53	Her okulun bilinen ve kabul görmüş bir branşı olması ve sporcu öğrencilerin okullar arasında branş merkezli geçişlerinde kolaylık sağlanmalıdır.						
54	Okul spor kulüplerinin branşlaşmasında bölgesel farklılıklar dikkate alınmalıdır.						
55	Başarı kriterleri belirlenemediği için okul spor kulüplerinin antrenör ve yöneticileri yeteri kadar özendirilmemektedir.						
56	Spor liselerinin sayılarının artırılması ve Spor İ.Ö. nın açılması gerekmektedir.						
57	Eğitim politikalarında spor yüzeysel olarak yer almakta ya da hiç yer almamaktadır.						
58	Başarılı sporculara beslenme ve burs sağlanmalıdır.						
59	Okullarda burs sistemine geçilmeli ve spor kulübü bulunan her okula bu yönde destek olunmalıdır.						
60	Dernekler masasının mevcut mevzuatı okul spor kulübünün kuruluşunda ve yürütülmesinde kolaylıktan çok zorluk sağlamaktadır.						

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Orkun KÖROĞLU

Doğum Yeri : Samsun

Doğum Yılı : 1974

Eğitim Durumu

Lise : Mithat Paşa Lisesi, 1991

Lisans : Niğde Üniversitesi, 1998

Yüksek Lisans : Aksaray Üniversitesi,

Haberleşme Bilgileri

Adres : Piri Reis Ticaret Meslek Lisesi, İlkadım, Samsun

Telefon : 506-5869999

E-posta : orkunkoroglu@hotmail.com